

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

EKONOMİK GÖRÜNÜM

Erdem Başçı
Başkan

06 Kasım 2013
İstanbul Sanayi Odası

Genel Deęerlendirme

- Merkez Bankası enflasyon görünümü orta vadeli hedeflerle uyumlu olana kadar para politikasındaki temkinli duruşunu koruyacaktır.
- Yurt içi nihai talep ve ihracat ılımlı büyüme eğilimlerini korumaktadır.
- Altın ticareti hariç tutulduğunda cari işlemler açığındaki kademeli iyileşme eğiliminin 2014 yılında da süreceği tahmin edilmektedir.
- Merkez Bankası fiyat istikrarını etkileyen gelişmeleri yakından takip ederek gereken tedbirleri almaya devam edecektir.

Sunum Planı

I. Enflasyon

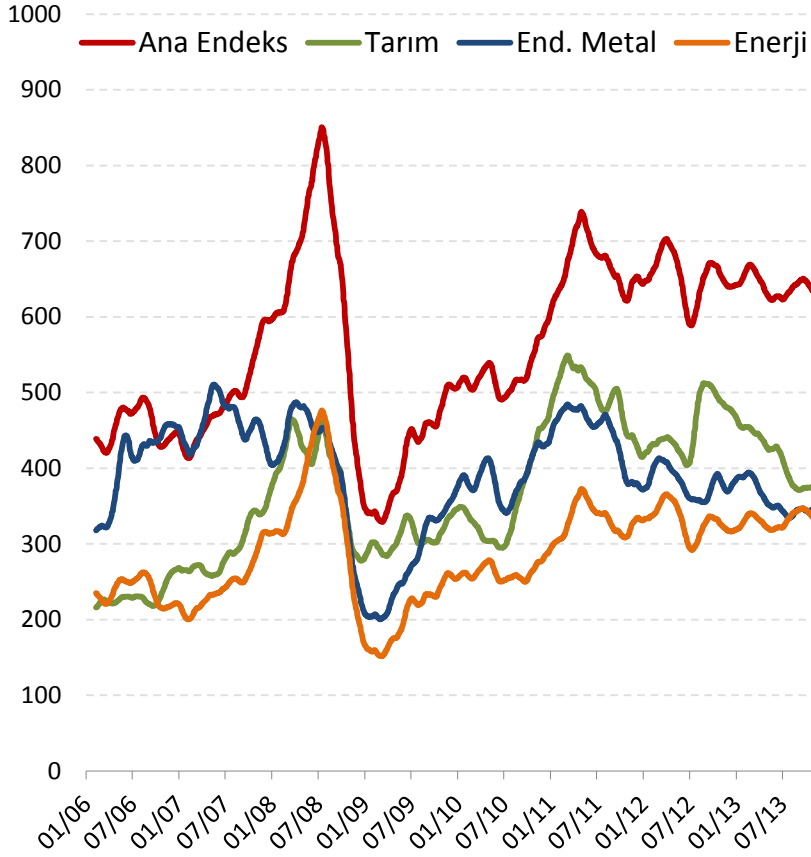
II. Dış Denge

III. Büyüme

ENFLASYON

Küresel Enflasyon

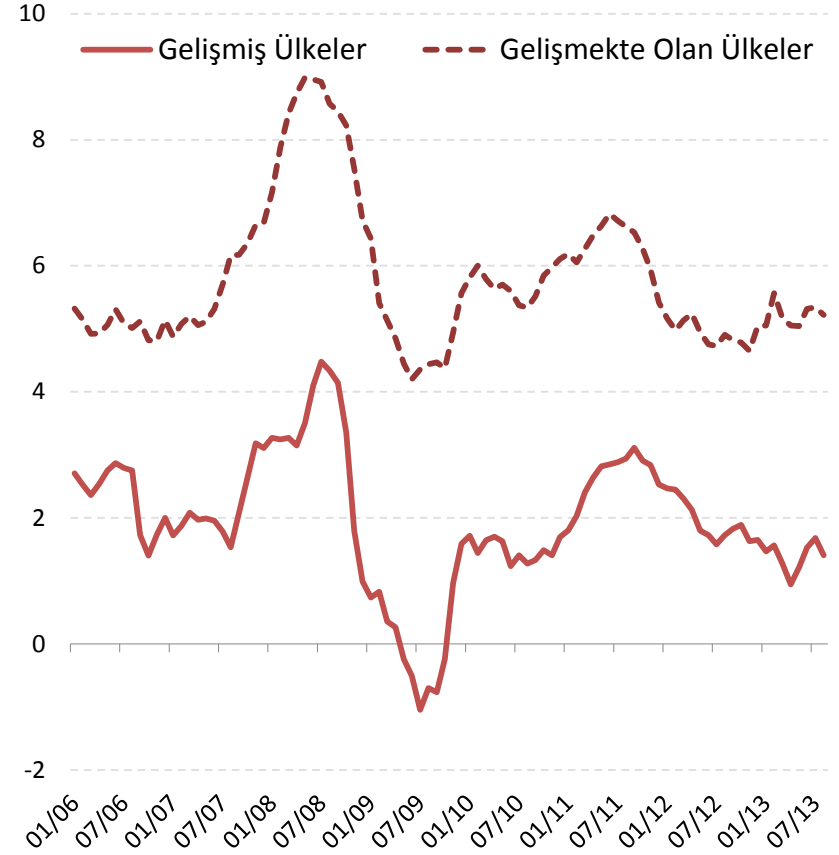
Emtia Endeksleri*

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Son Veri: 31 Ekim 2013
*30 günlük hareketli ortalama

TÜFE Enflasyonu (Yıllık Değişim, Yüzde)

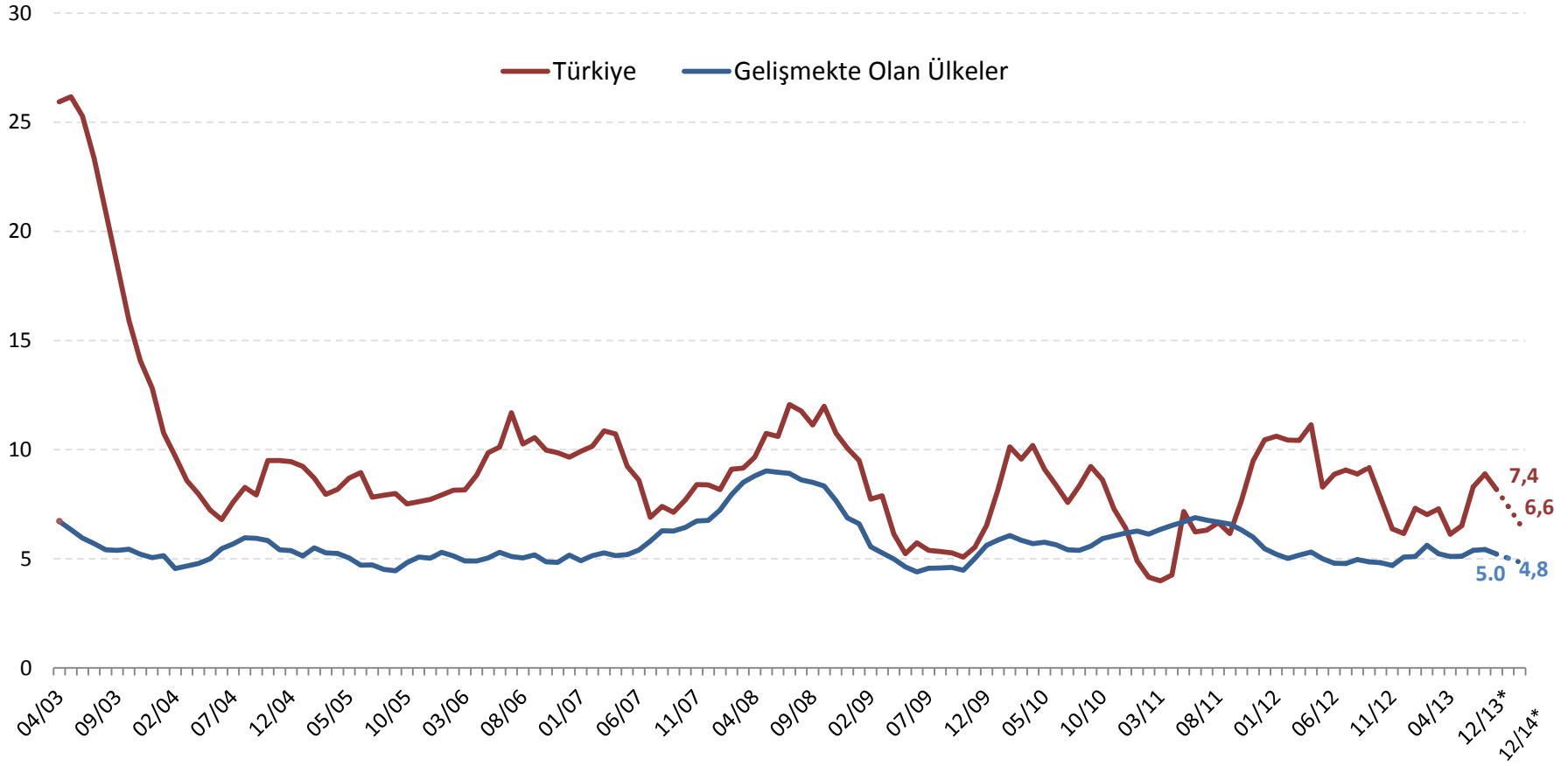

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Son veri: Ağustos 2013

Enflasyon Karşılaştırması

Türkiye ve Diğer Gelişmekte Olan Ülkeler Karşılaştırması (Yüzde, Ağırlıklı Ortalama)

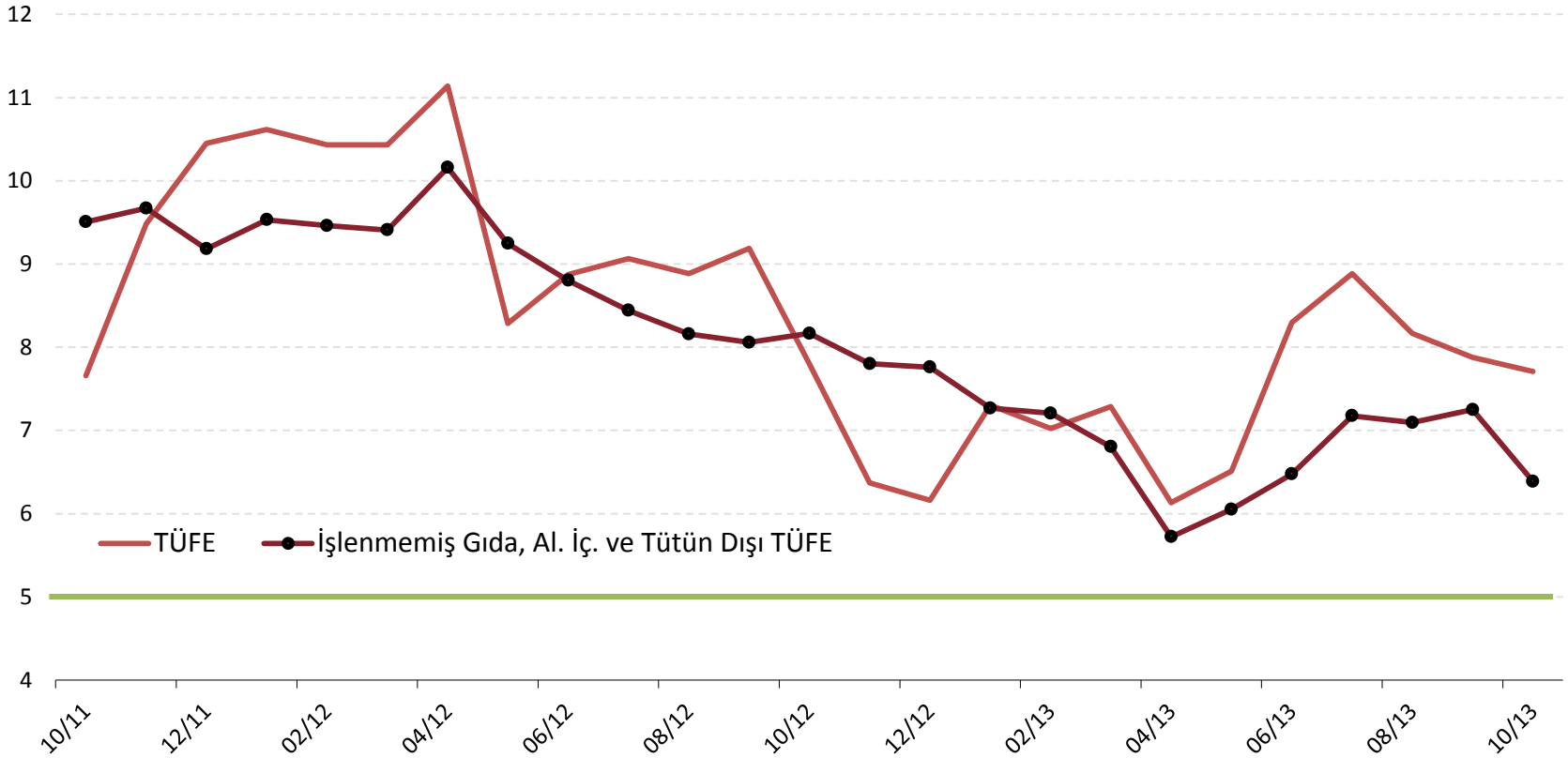
Kaynak: Bloomberg

Gelişmekte olan ülkeler: Brezilya, Meksika, Çek Cum., Macaristan, Polonya, Güney Afrika, Çin, Hindistan, Rusya, Türkiye, Endonezya, Arjantin, Tayland, Kolombiya, Romanya, Filipinler, Ukrayna, Vietnam, Şili, Peru, Mısır ve Fas

*2013 ve 2014 yıl sonu tahminleri "Consensus Forecast Ekim 2013" ten alınmıştır.

Enflasyon

TÜFE ve Ana Eğilimi (Yıllık Değişim, Yüzde)

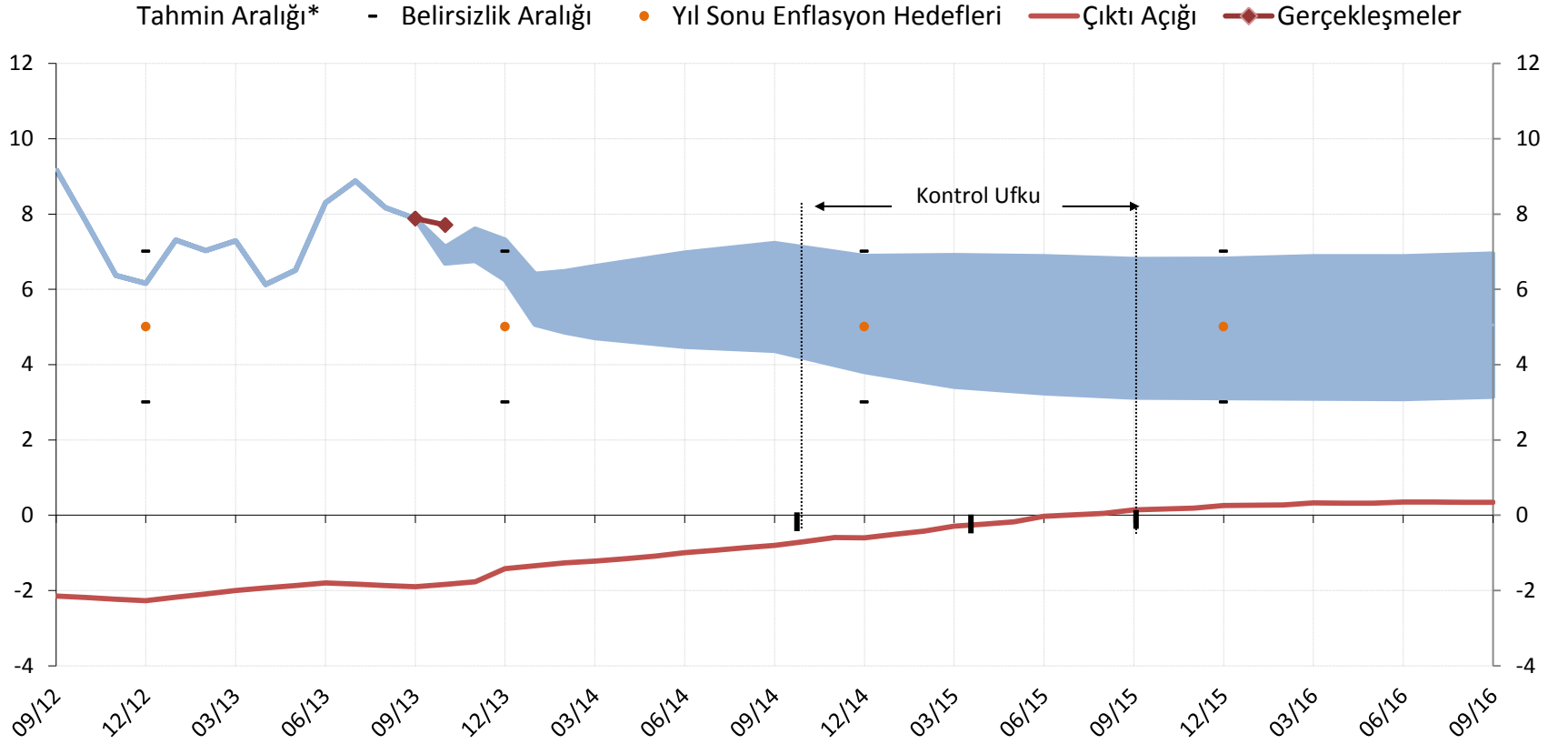

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Son Veri: Ekim 2013

Enflasyon

Enflasyon ve Çıktı Açığı Tahminleri (Yüzde)

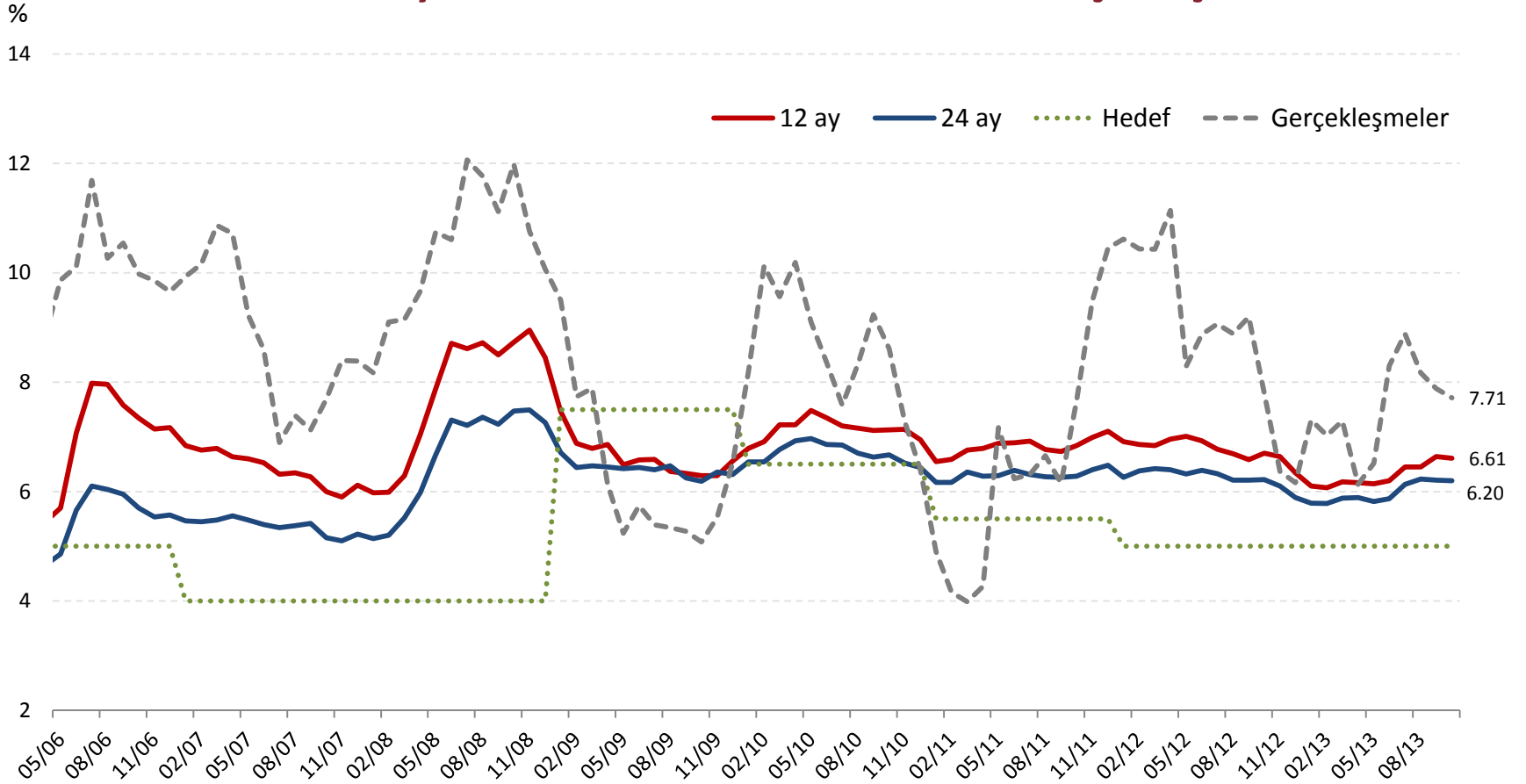
Kaynak: TCMB

* Enflasyonun tahmin aralığı içinde kalma olasılığı yüzde 70'tir.

Enflasyon Beklentileri

12 ve 24-Ay Sonrası TÜFE Beklentileri* ve Gerçekleşmeler

Kaynak: TÜİK, TCMB.

*TCMB Beklenti Anketi.

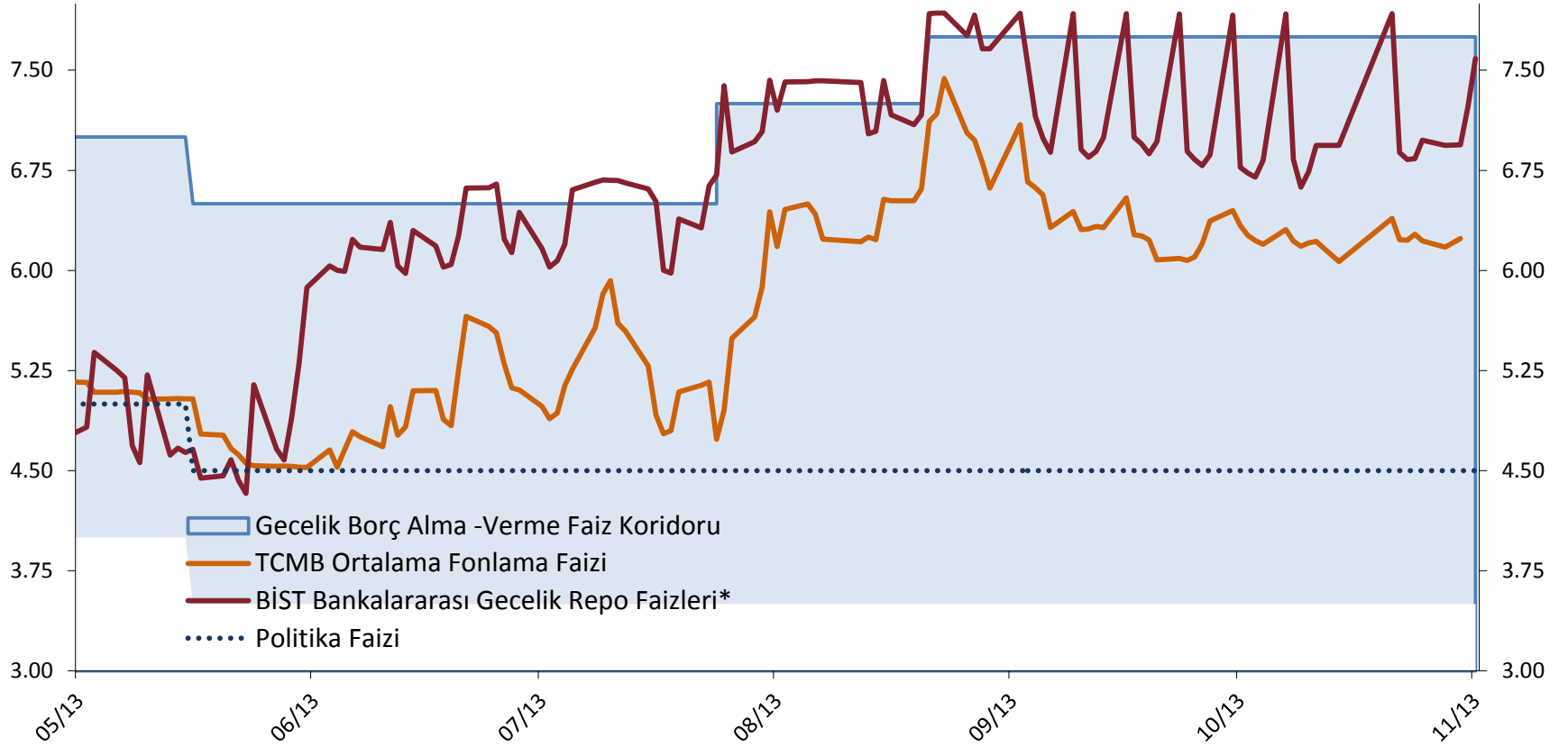
Para Politikası

- Kurul, enflasyon görünümü orta vadeli hedeflerle uyumlu olana kadar para politikasındaki temkinli duruşun korunarak gerekli görülen sıklıkta ek parasal sıkılaştırmaya devam edilmesinin uygun olacağını belirtmiştir.

Para Politikası Kurulu Kararı, 23 Ekim 2013

Likidite Politikası

Faiz Koridoru ve Ortalama Fonlama Maliyeti (TCMB, Yüzde)

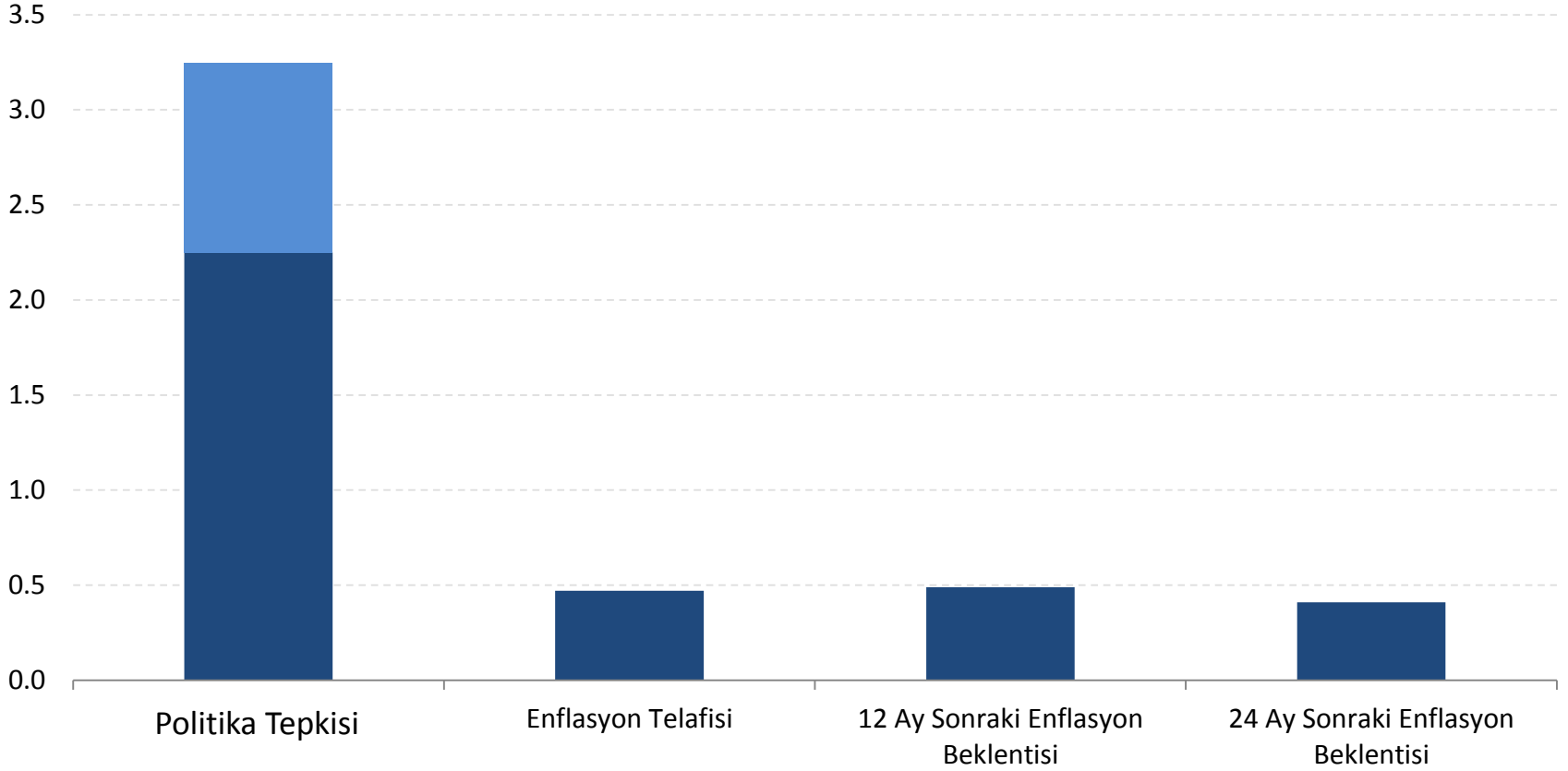

Kaynak: BİST, TCMB.

* BİST Bankalararası Gecelik Repo Faizi'ne 18 baz puan BİST işlem maliyeti eklenmiştir.

Güçlü Politika Tepkisi

Temel Değişkenlerdeki Değişim (22 Mayıs – 01 Kasım, Yüzde)

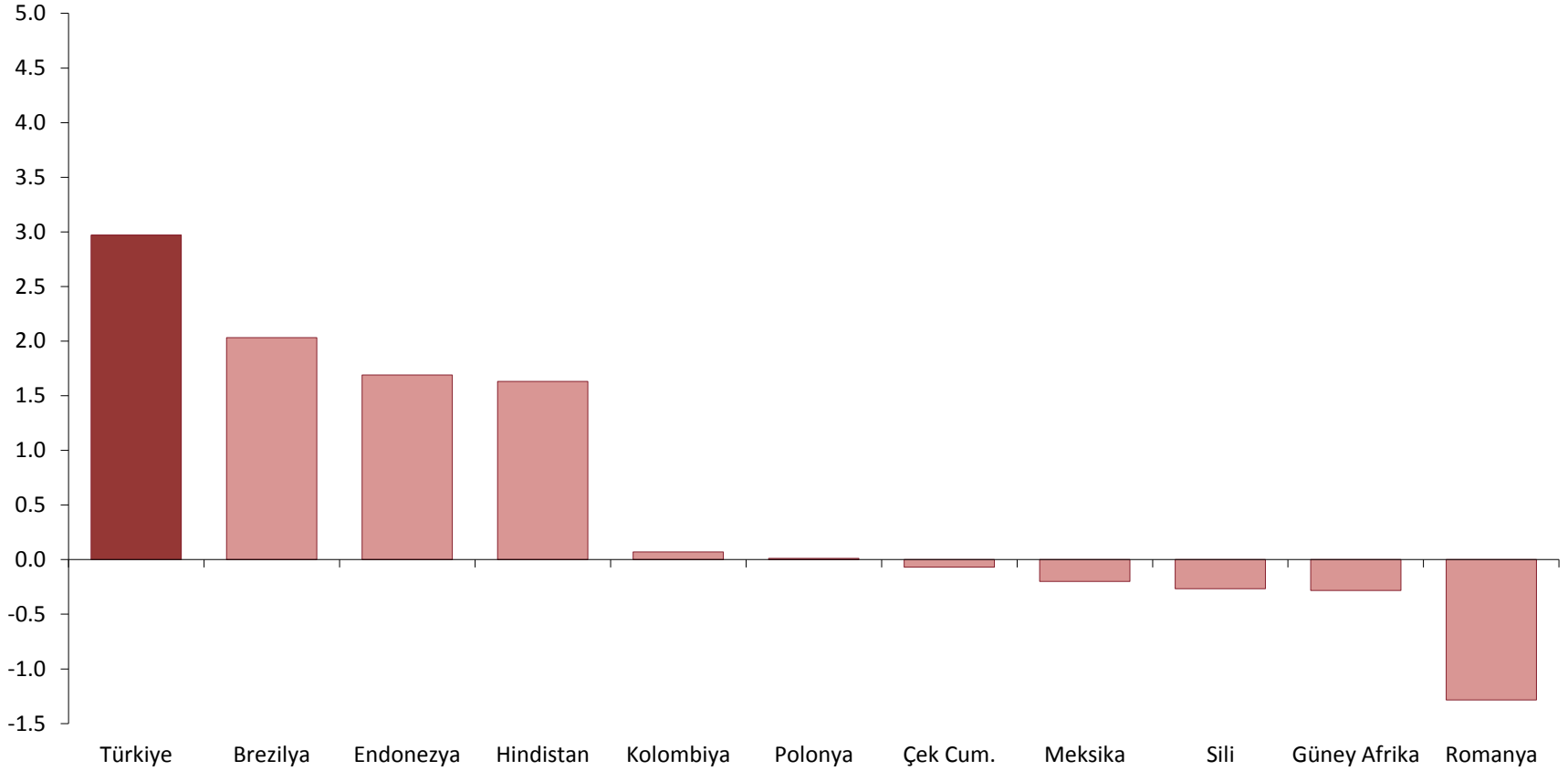

Kaynak: TCMB.

*Açık mavi kısım ek parasal sıkılaştırmaya tekabül eden faiz değişimini göstermektedir.

Kısa Vadeli Faiz Oranları (GOÜ)

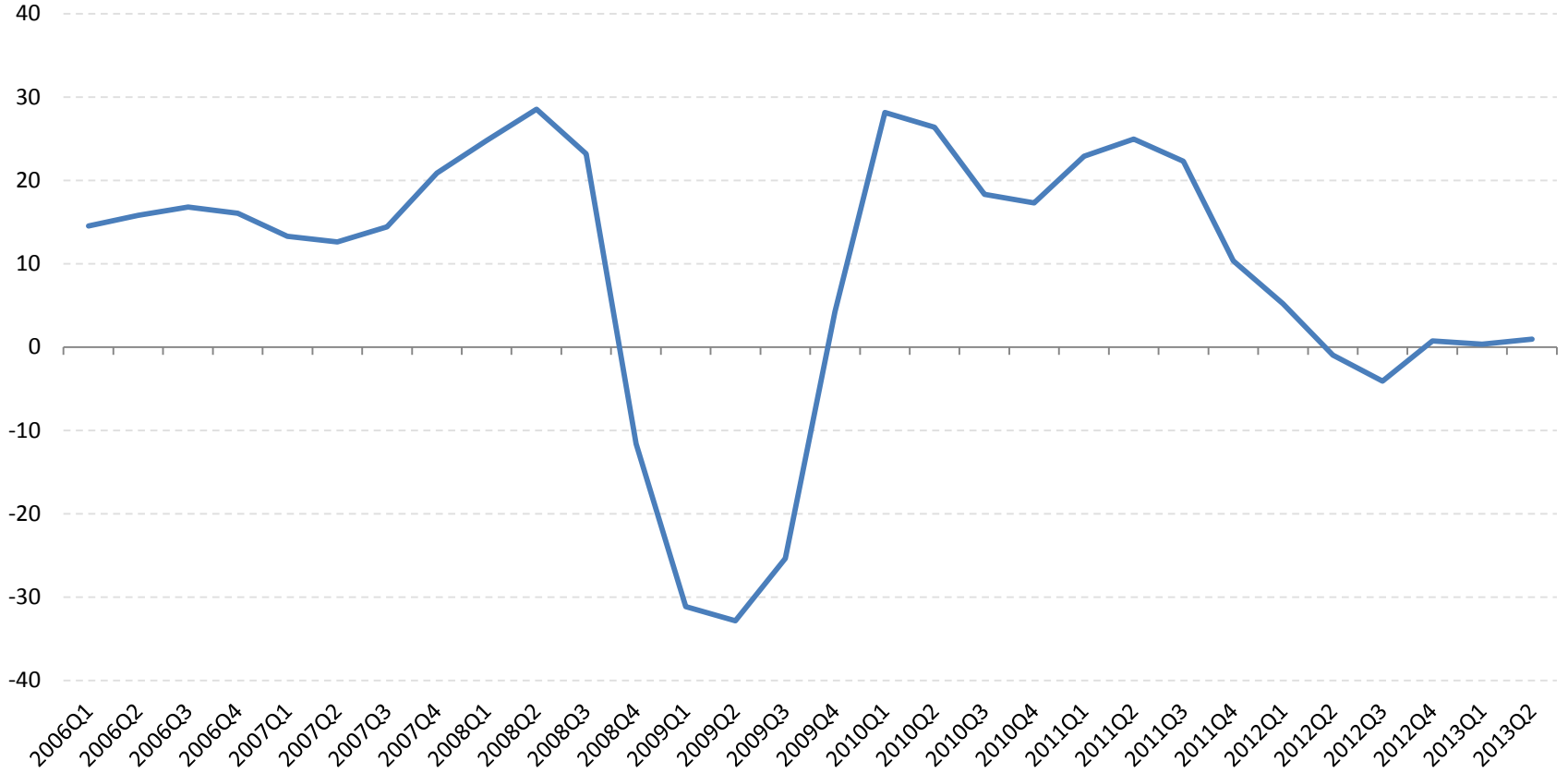
3 Aylık Faizlerdeki Değişim (22 Mayıs – 1 Kasım)

DIŞ DENCE

Dünya Ticareti

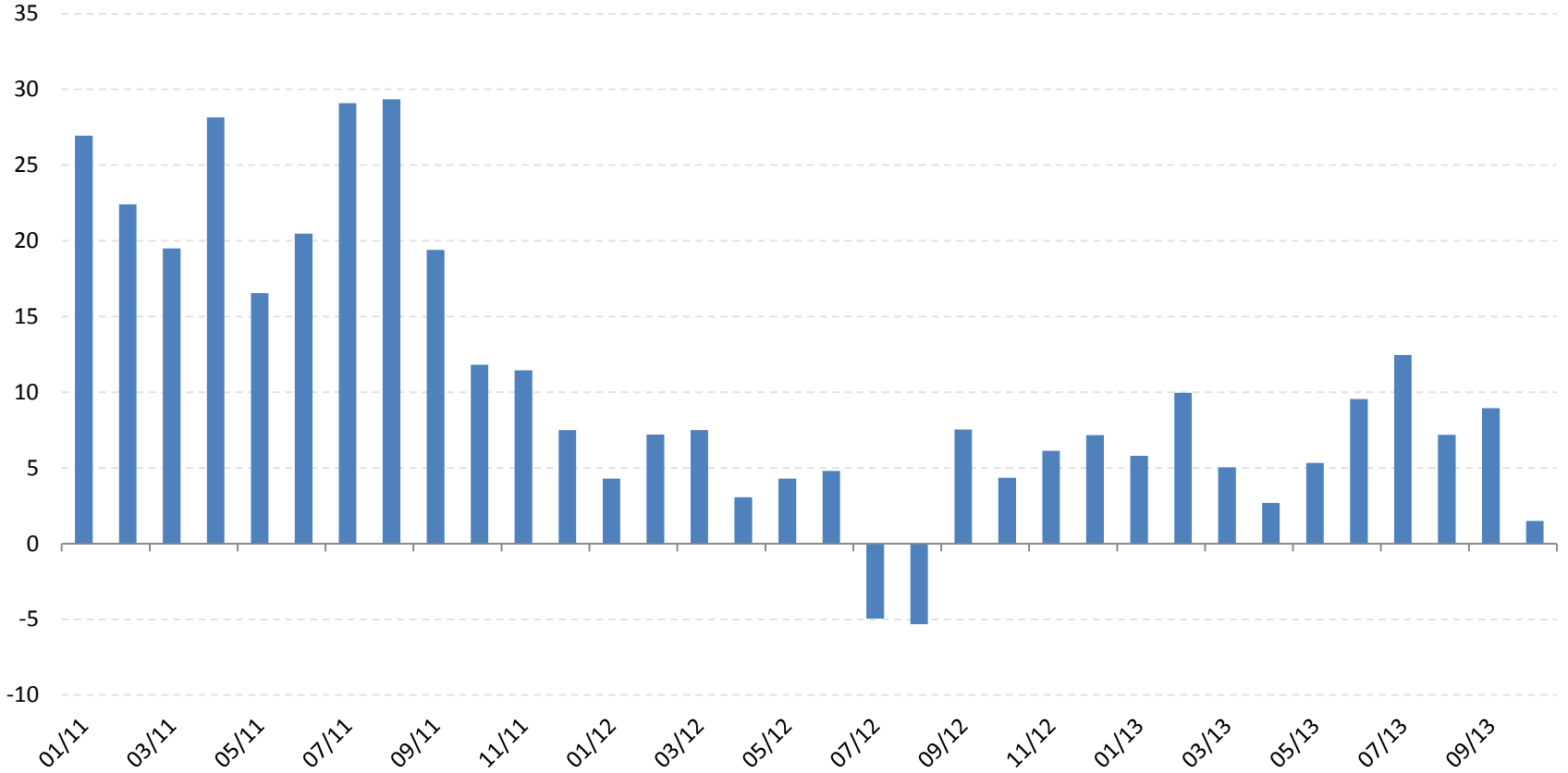
Mal Ticareti (Yıllık Değişim, Yüzde)

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü

İhracat

Türkiye (Altın Hariç, 12 ay öncesine göre değişim, Yüzde)

Kaynak: TÜİK, TİM.

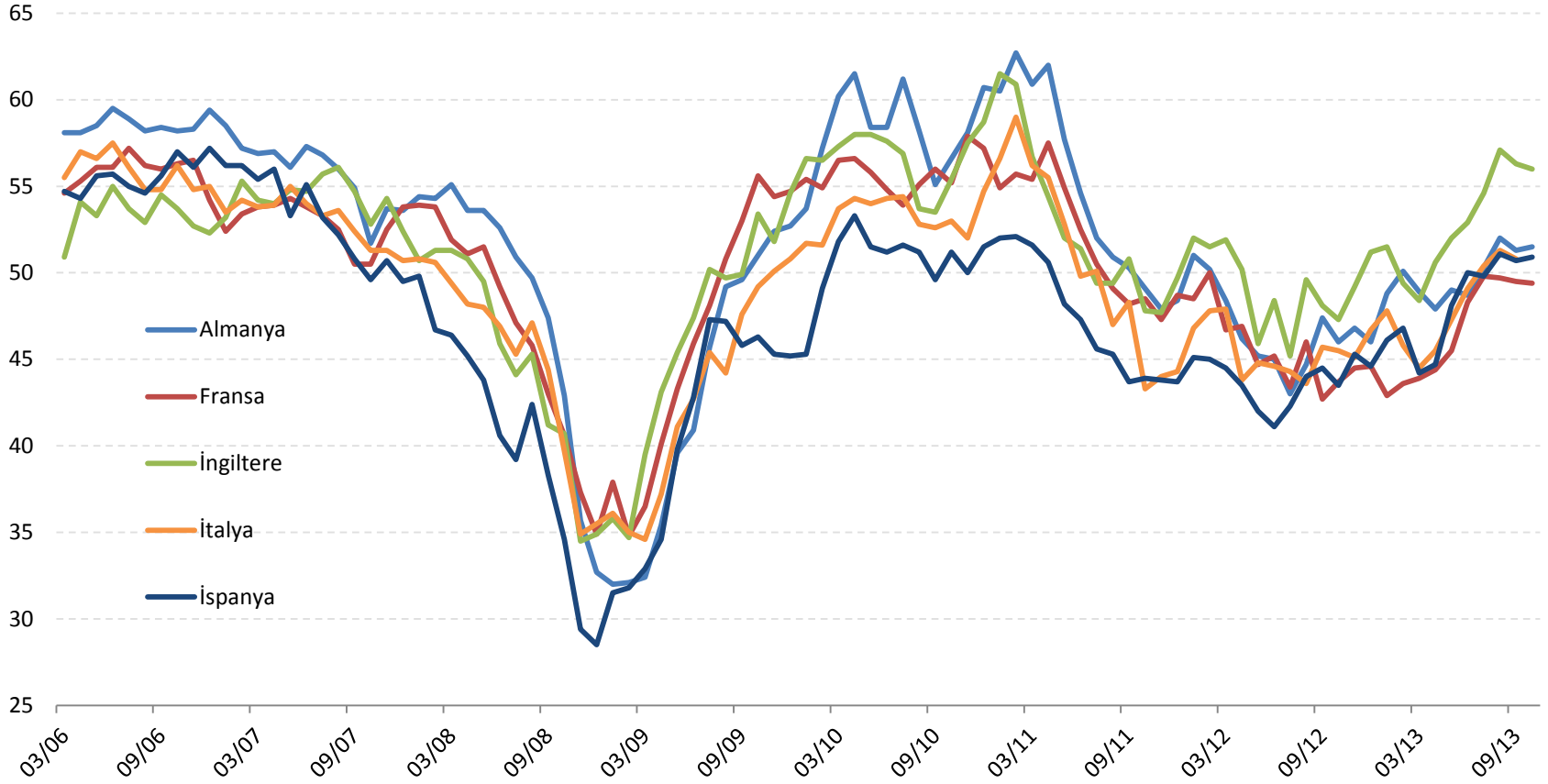
Son veri: Ekim2013

* Ekim verisi Türkiye İhracatçılar Meclisi verisidir.

Euro Bölgesi: İmalat PMI Endeksi

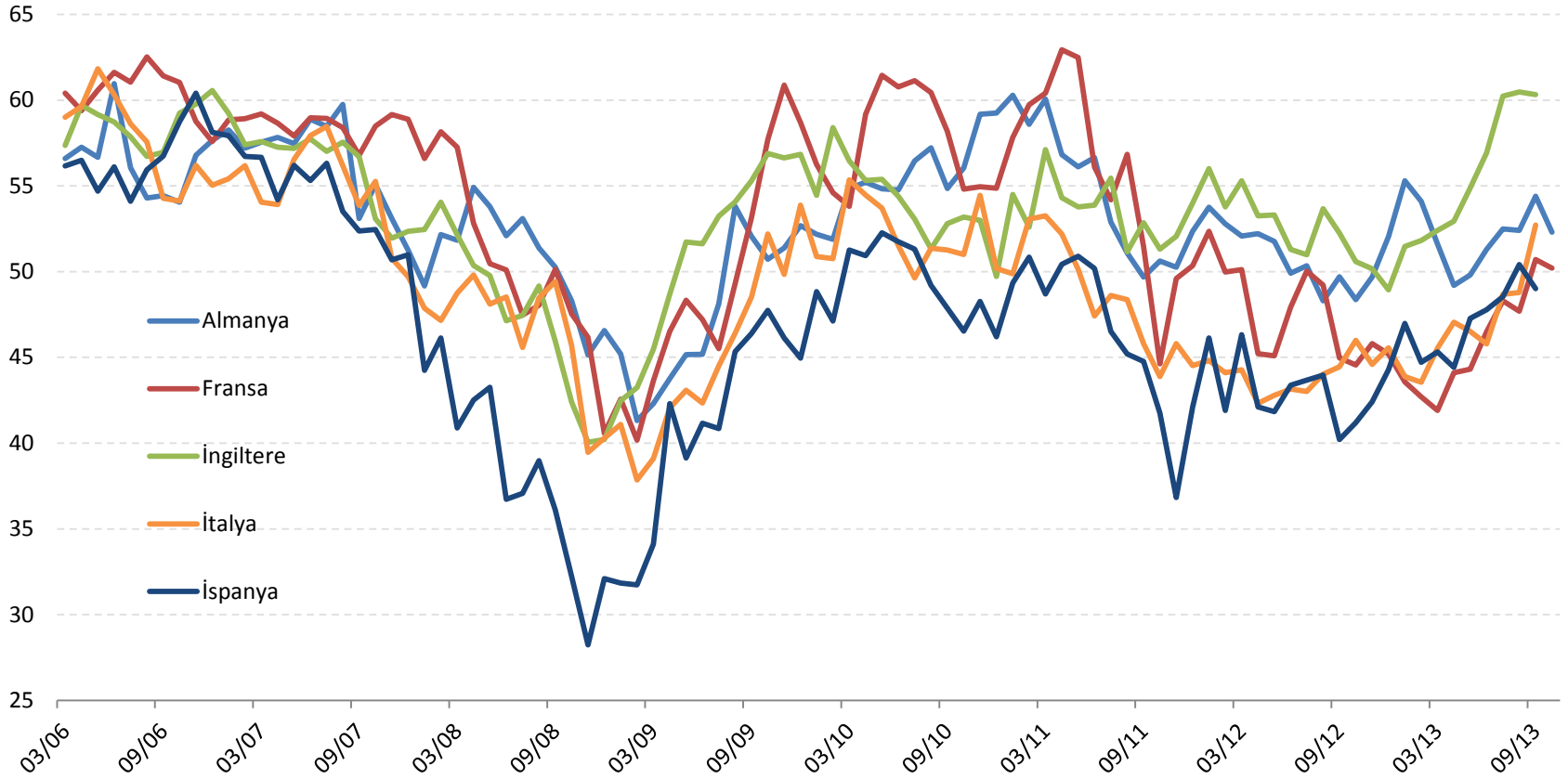
PMI

Kaynak: MARKIT

Euro Bölgesi: Hizmetler PMI Endeksi

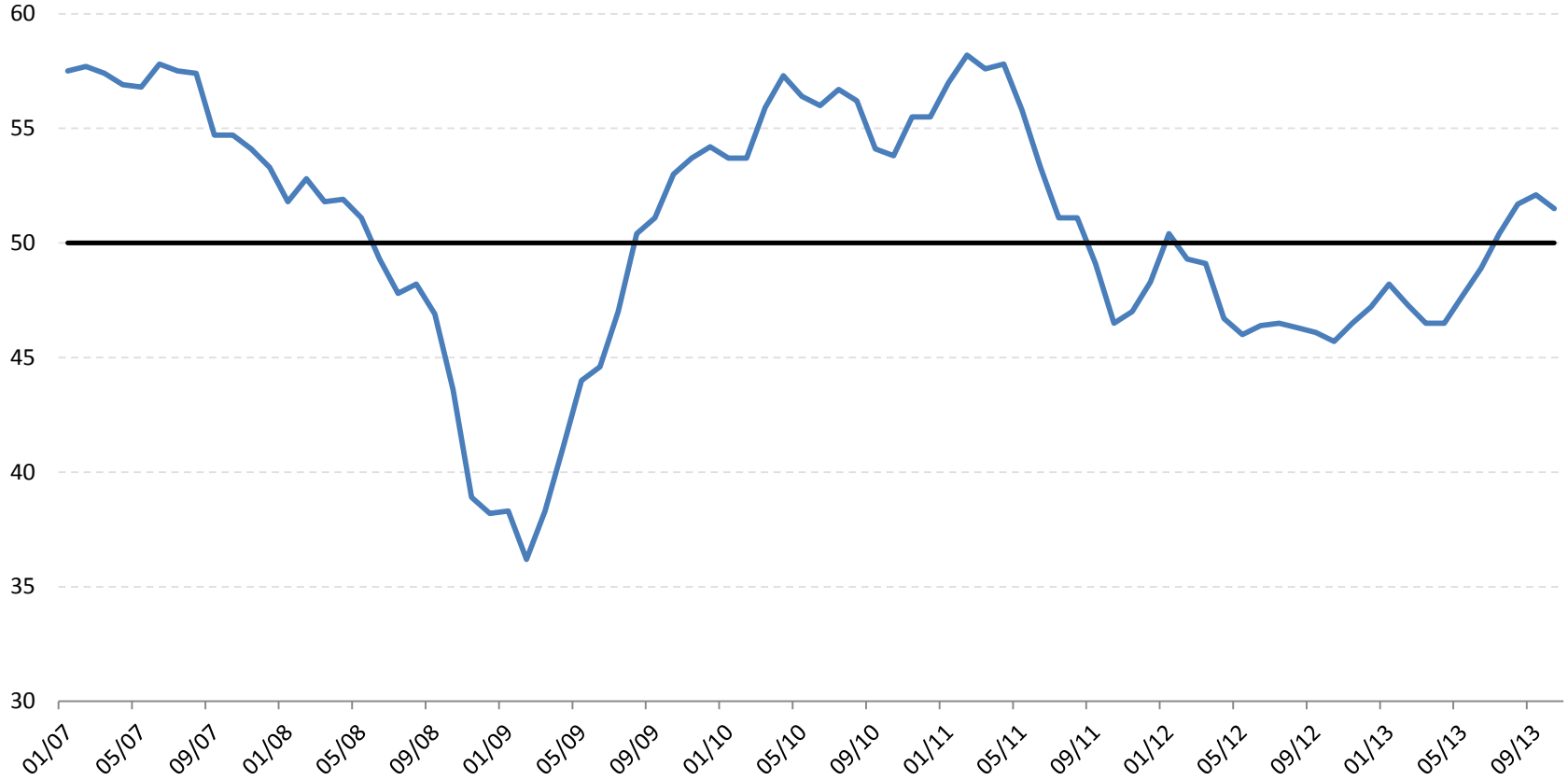
PMI

Kaynak: MARKIT

Euro Bölgesi: Bileşik PMI Endeksi

Euro Bölgesi PMI

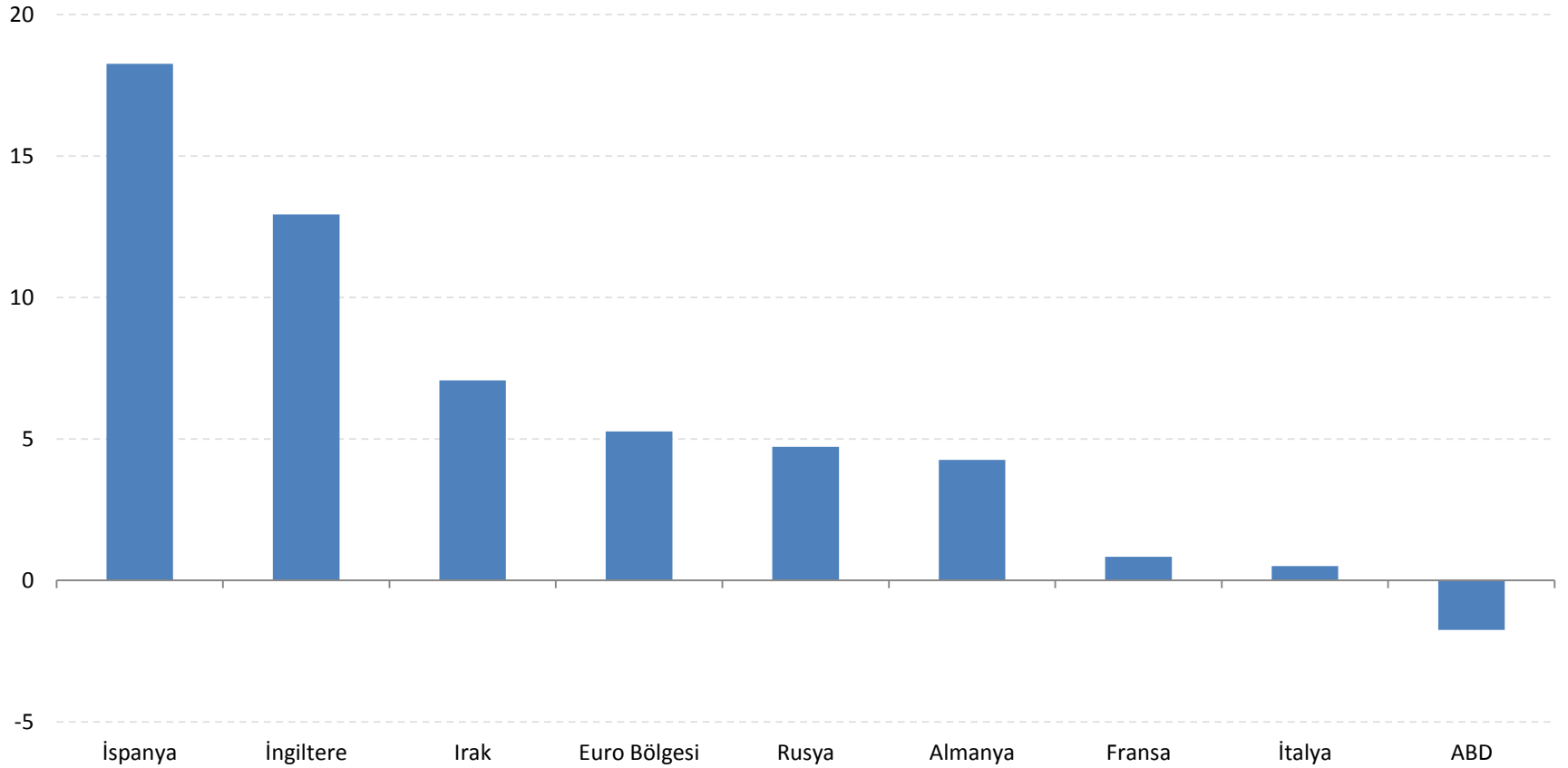

Kaynak: Bloomberg.

Son Veri: Ekim 2013

İhracat

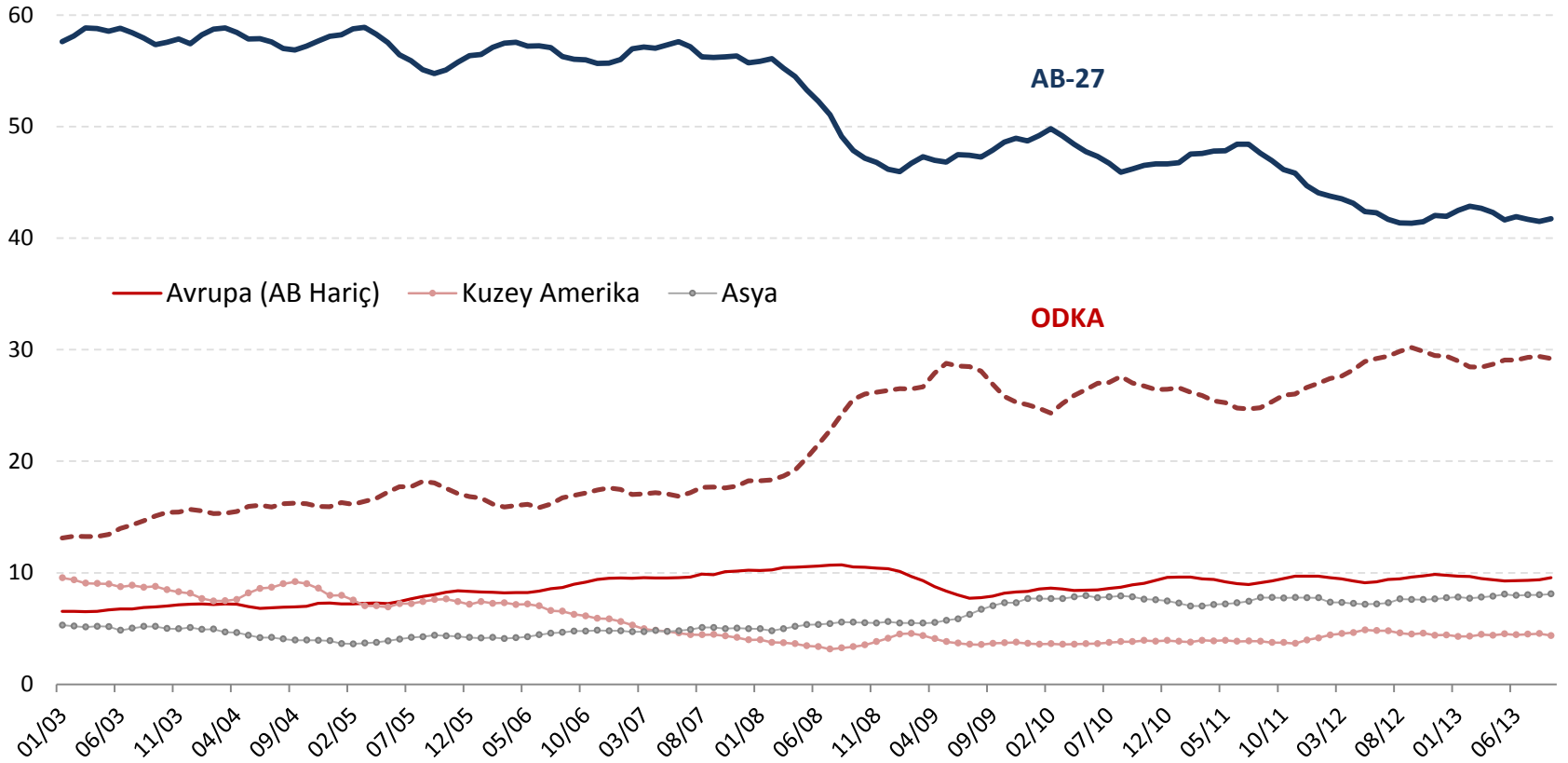
Ticaret Ortaklarına İhracat (Ekim itibarıyla Son 3 Aylık Toplam, Yıllık Değişim, Yüzde)

Kaynak: TİM, TCMB.

İhracat Pazar Çeşitlenmesi

İhracat Pazar Payı* (6 Aylık Hareketli Ortalama, Yüzde)

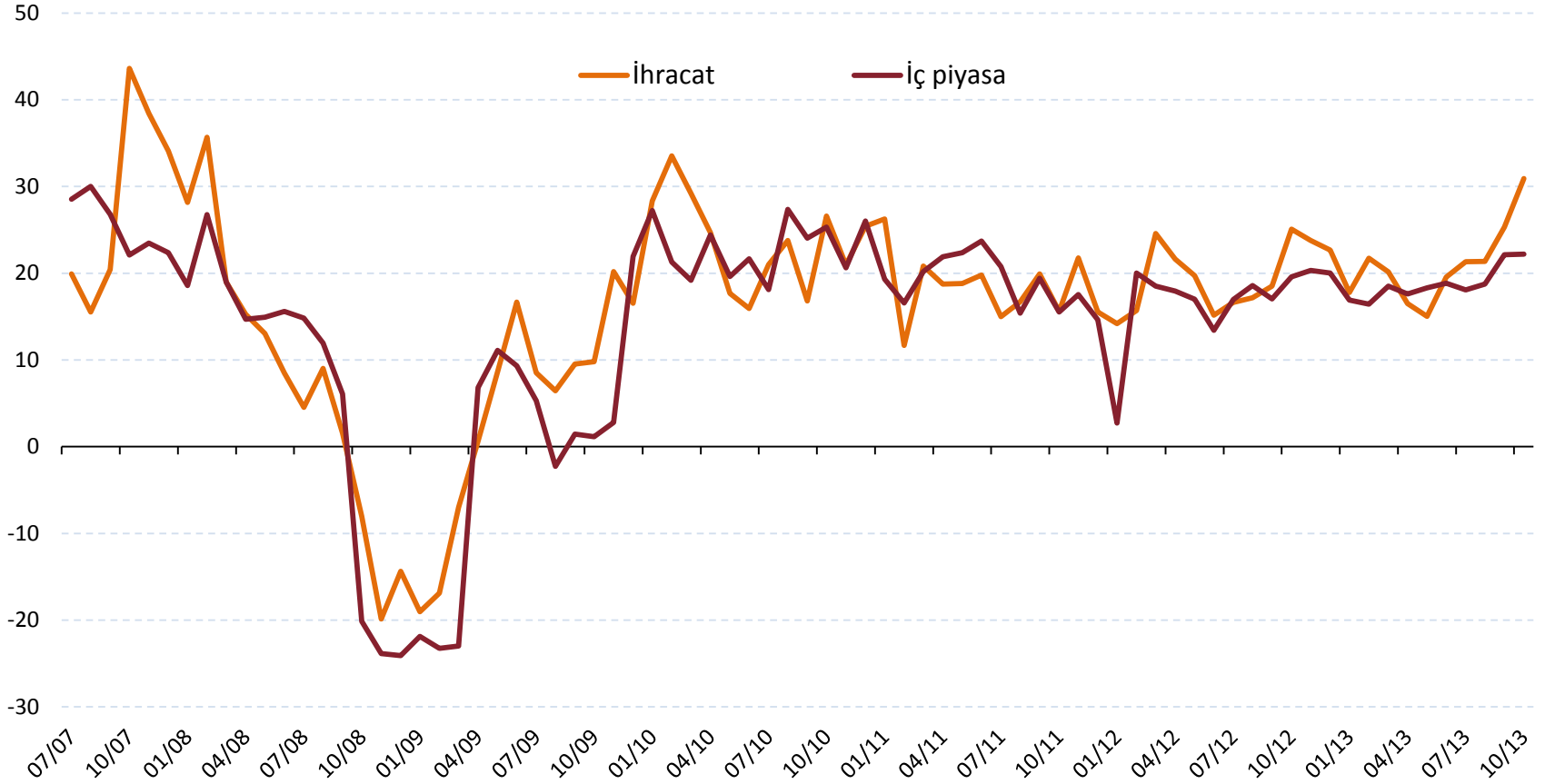

Kaynak: TÜİK.

*Altın hariç.
Son Veri: Eylül 2013

Öncü Göstergeler

Sipariş Beklentileri* (Mevsimsellikten Arındırılmış)

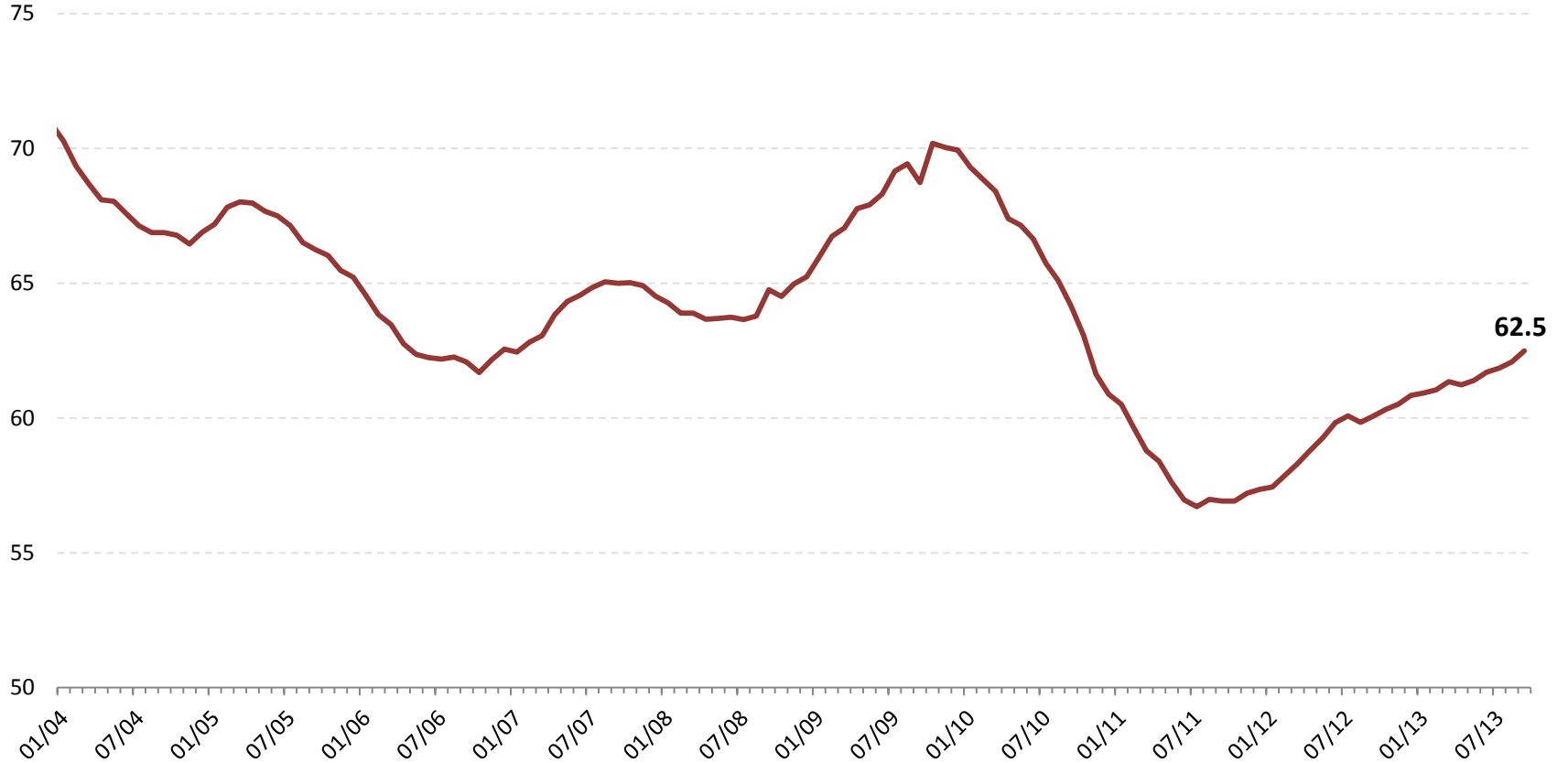

Kaynak: TCMB.

*Gelecek 3 ay, İktisadi Yönelim Anketi
Son veri: Ekim 2013

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı

Karşılama Oranı* (12-Aylık Dış Ticaret Üzerinden, Yüzde)

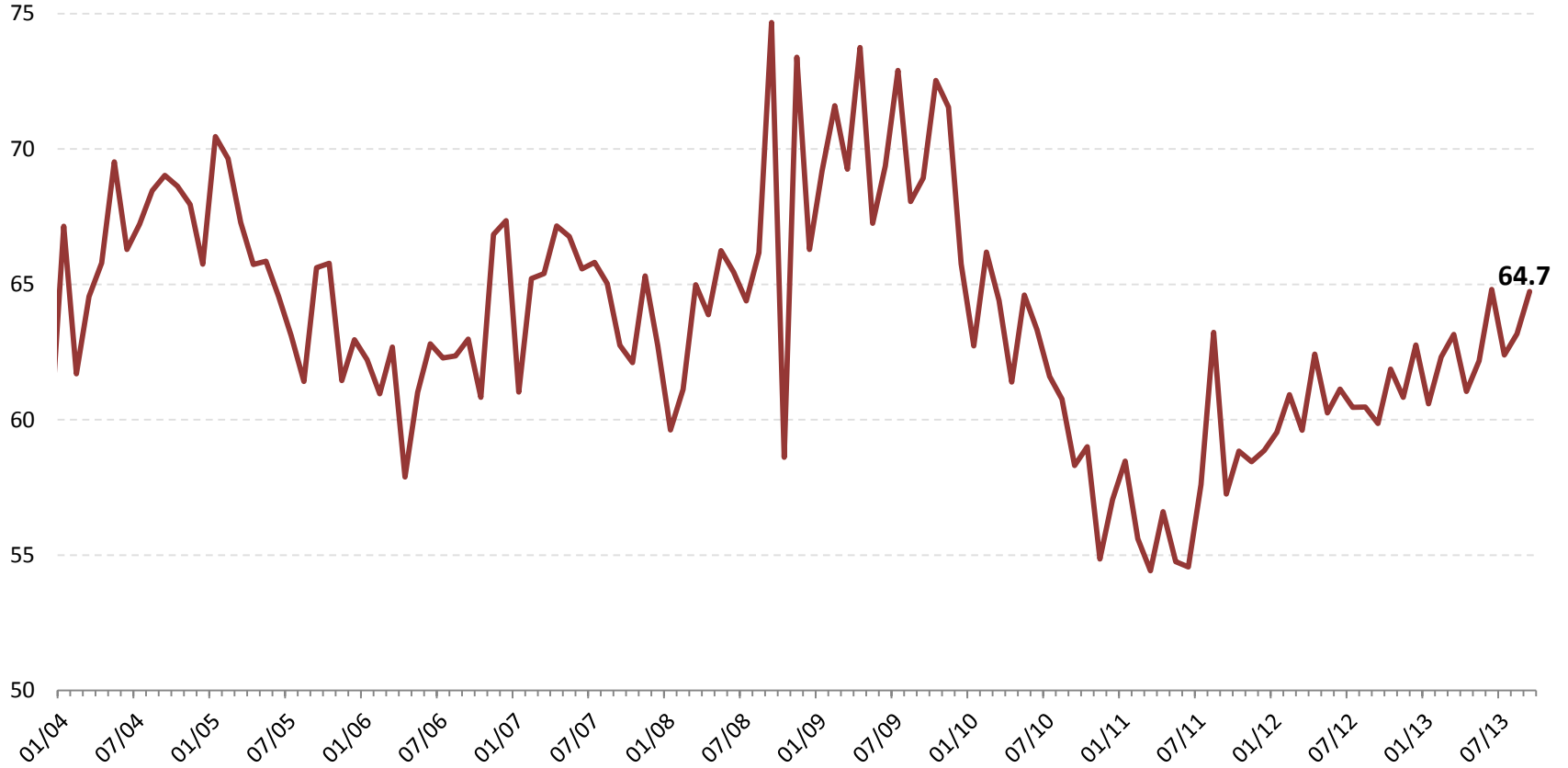

Kaynak: TCMB.

*Altın hariç

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı

Karşılama Oranı* (Aylık, Yüzde)

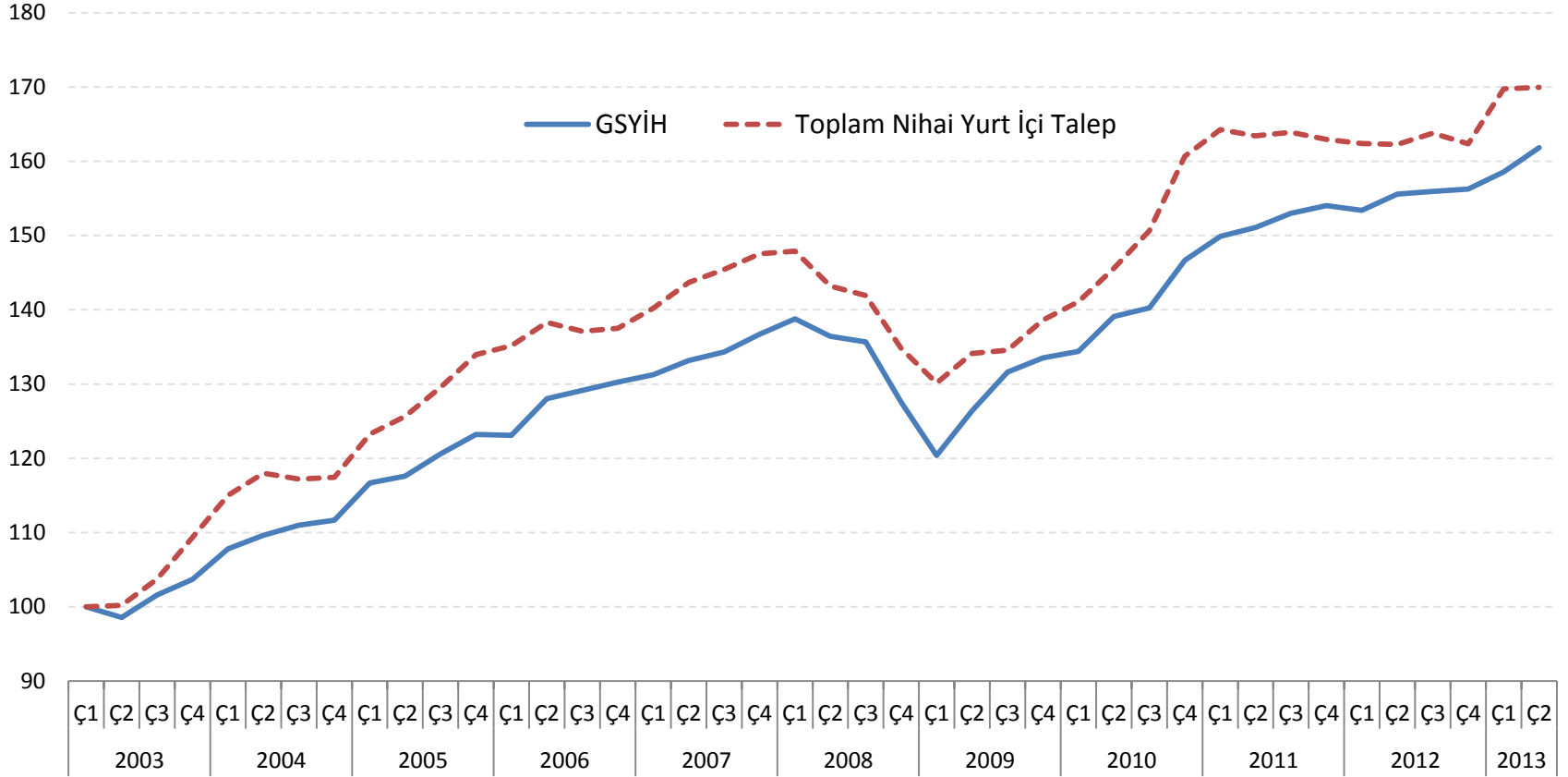
Kaynak: TCMB.

*Altın hariç

Dengelenme

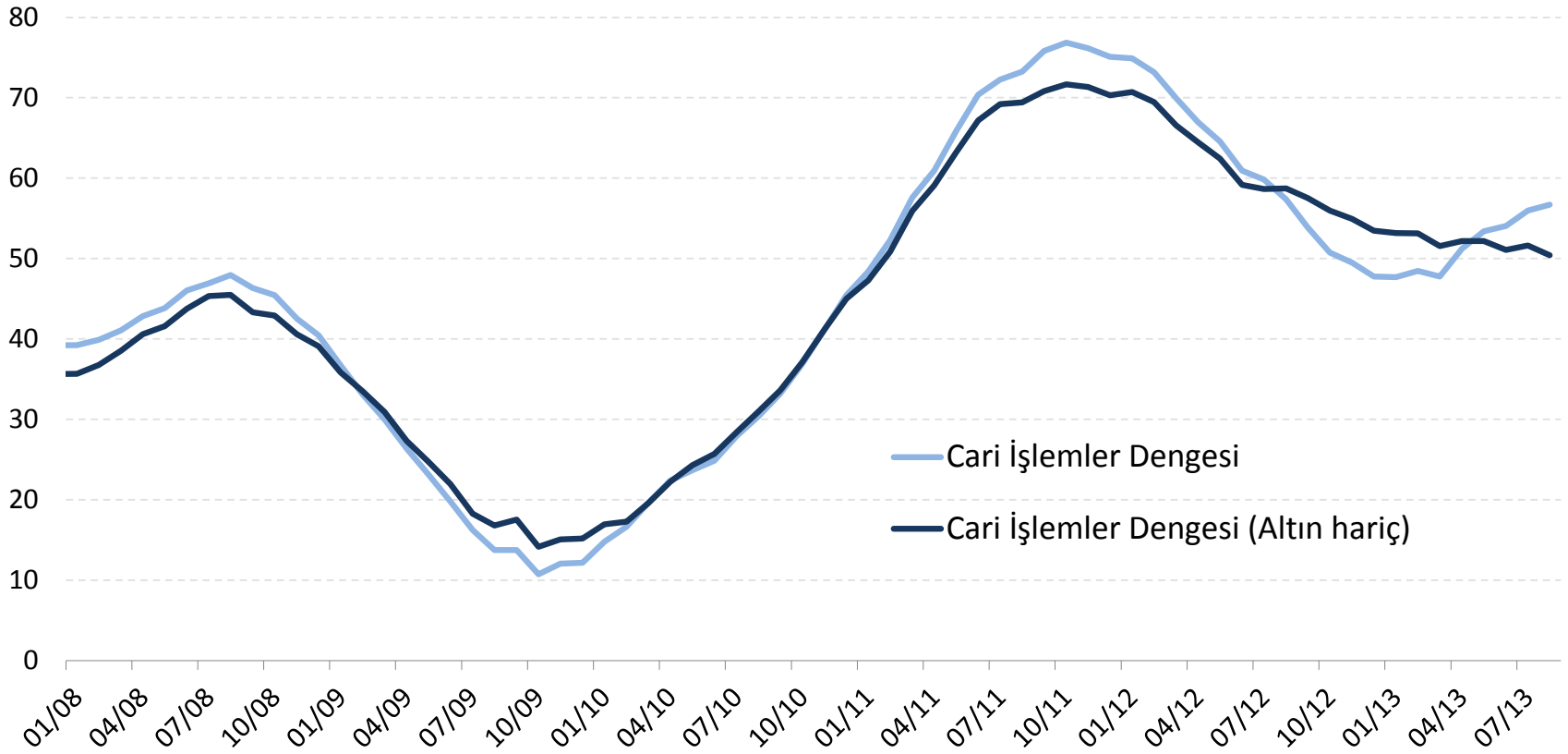
Nihai Yurtiçi Talep ve Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (Mevsimsellikten Arındırılmış, 2003Ç1=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Dış Denge

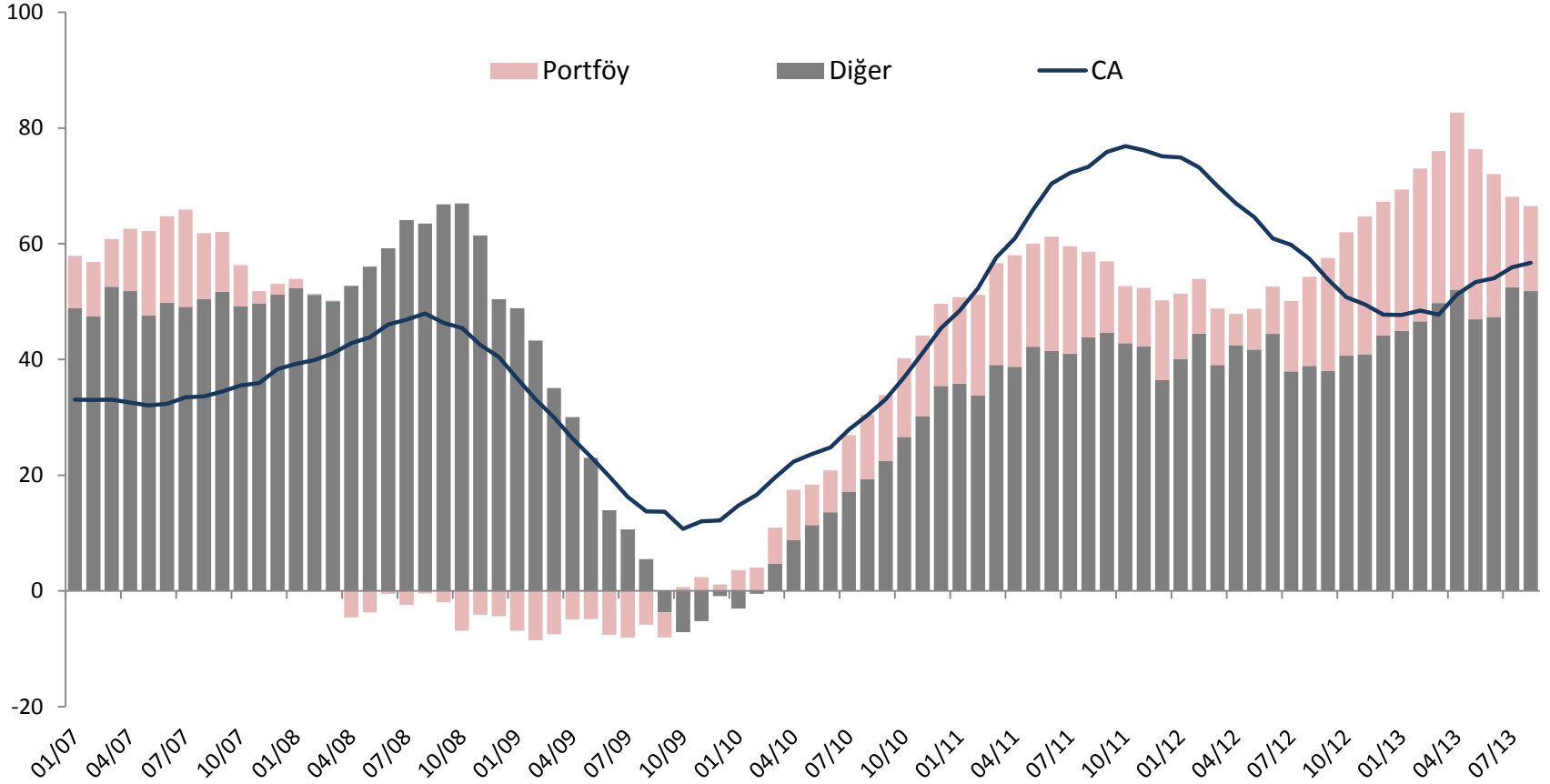
Cari Açık (12-Aylık Kümülatif, Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB.

Cari Açığın Finansmanı

Cari Açığın Temel Finansman Kaynakları (12-Aylık Kümülatif, Milyar Dolar)

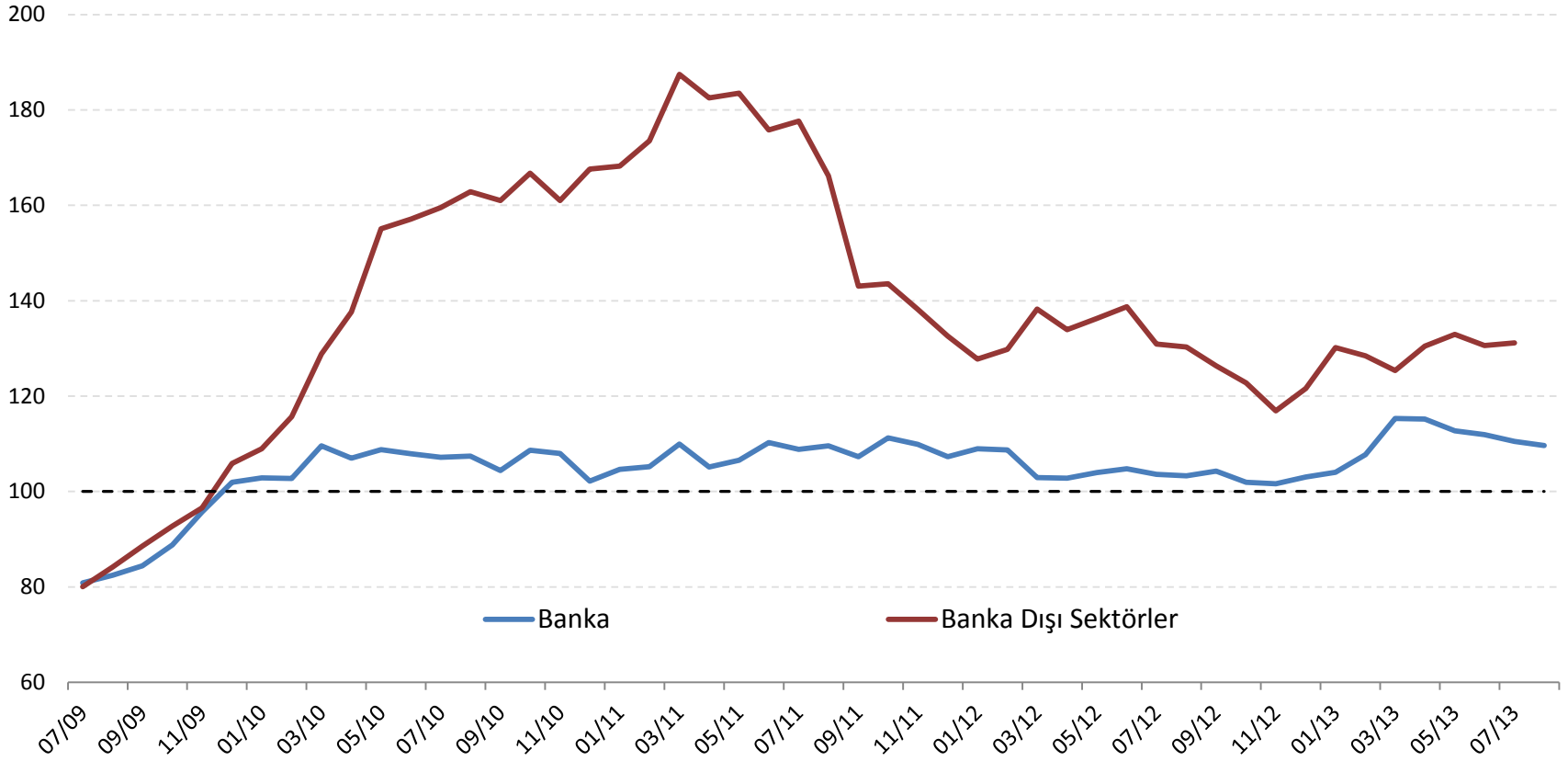

Kaynak: TCMB.

*Portföy; hisse senetleri ve hükümetin yurtiçi borç senetlerini kapsamaktadır. Diğer; bankalar ve diğer sektörlerin kısa ve uzun vadeli net kredileri, bankalar ve Hazine'nin yurtdışına ihraç ettikleri tahviller ve bankalardaki mevduat kaleminin toplamından oluşmaktadır.

Özel Sektörün Dış Borç Yenileme Oranları

(Yüzde, 6 Aylık Hareketli Ortalama)

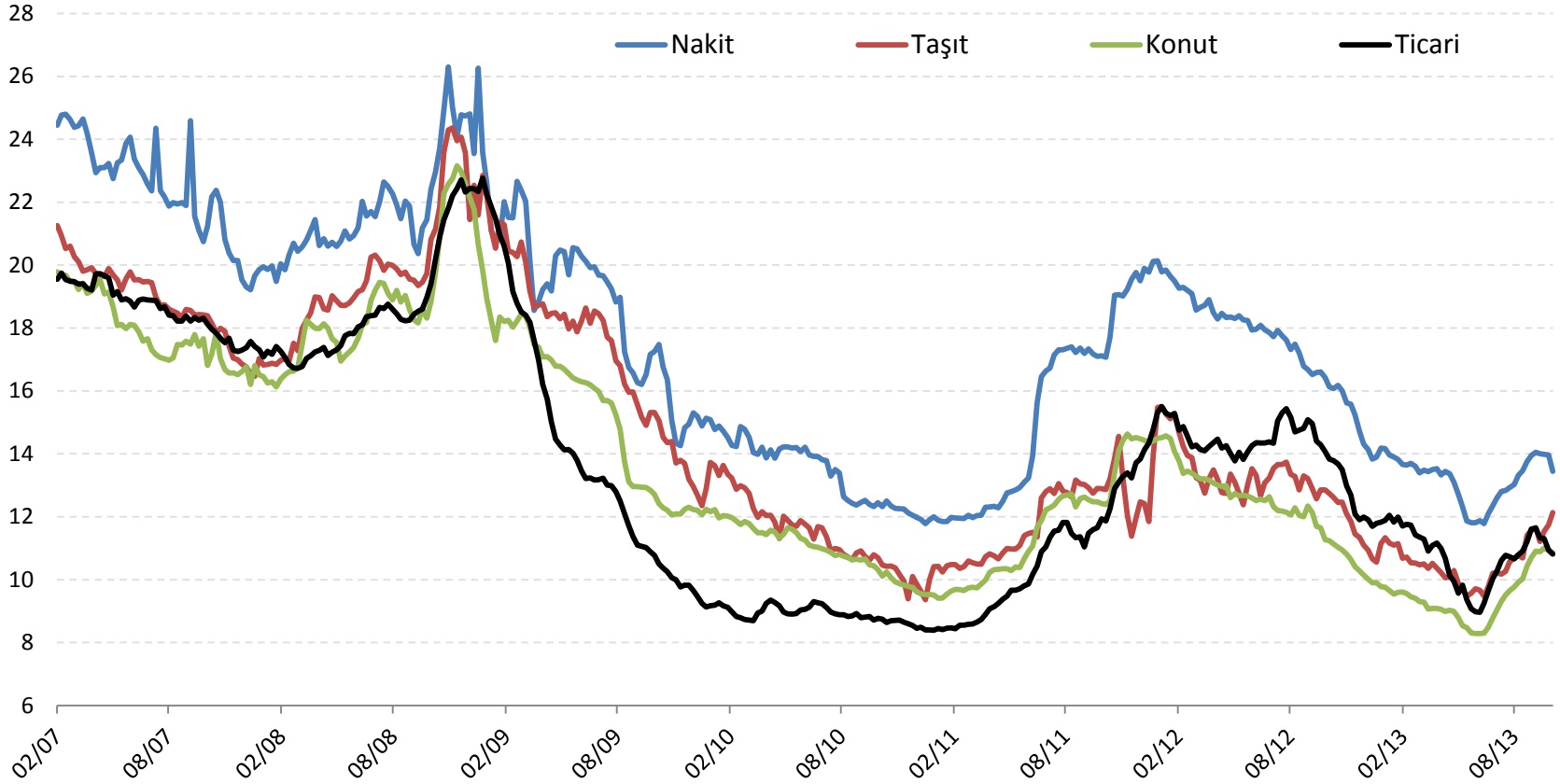

Kaynak: TCMB.

Son veri: Bankalar Ağustos 2013, banka dışı sektörler Temmuz 2013.
Banka dışı sektörlerin dış borç yenileme oranı 32. Sayılı Karara göre düzeltilmiştir.

Kredi Faiz Oranları

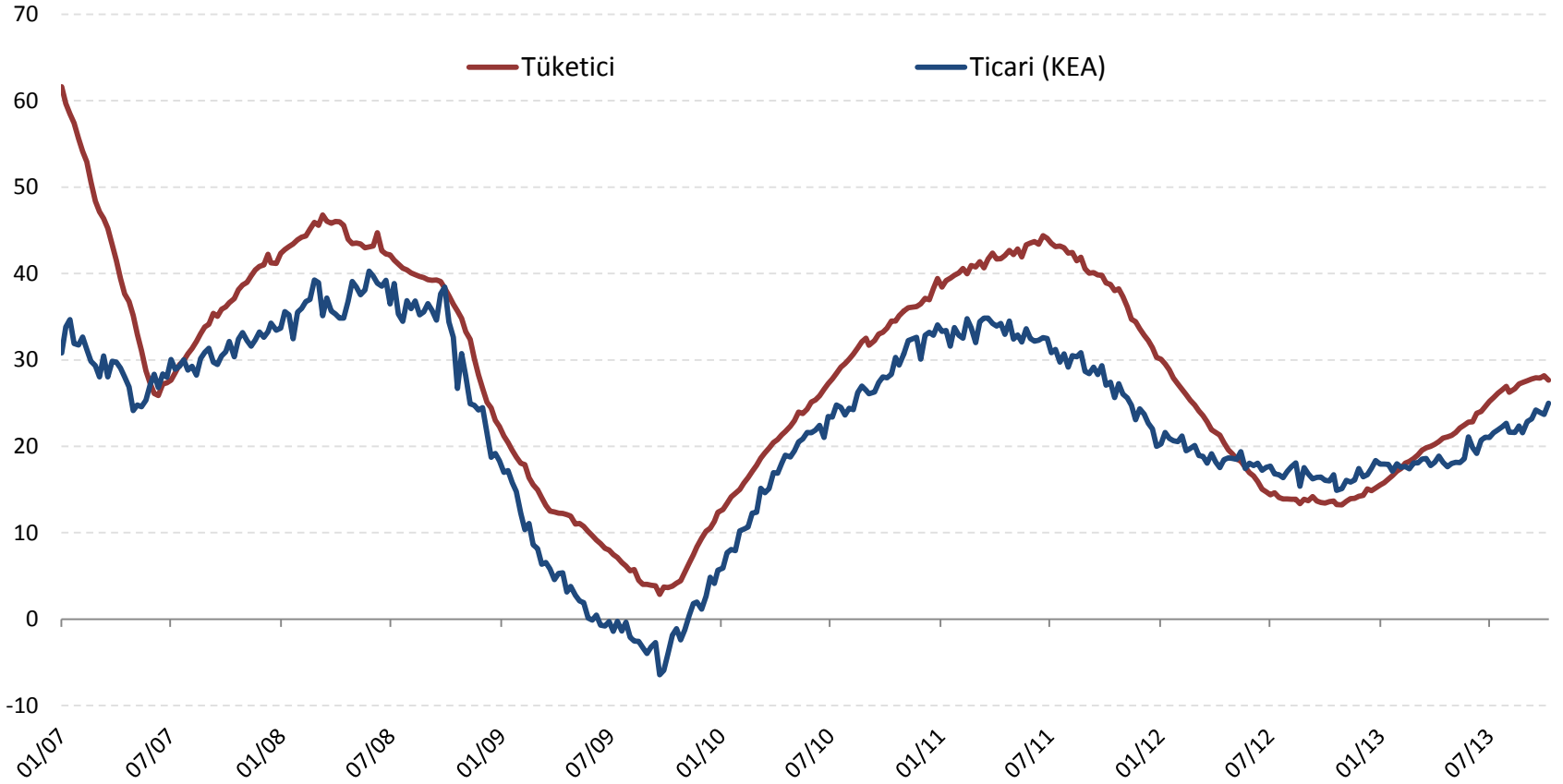
(4 Haftalık Ortalama, Yıllık Faizler, Yüzde)

Kaynak: TCMB.

Kredi Büyüme Oranları

Tüketici Kredileri ve Ticari Krediler (Yıllık Değişim, Yüzde)

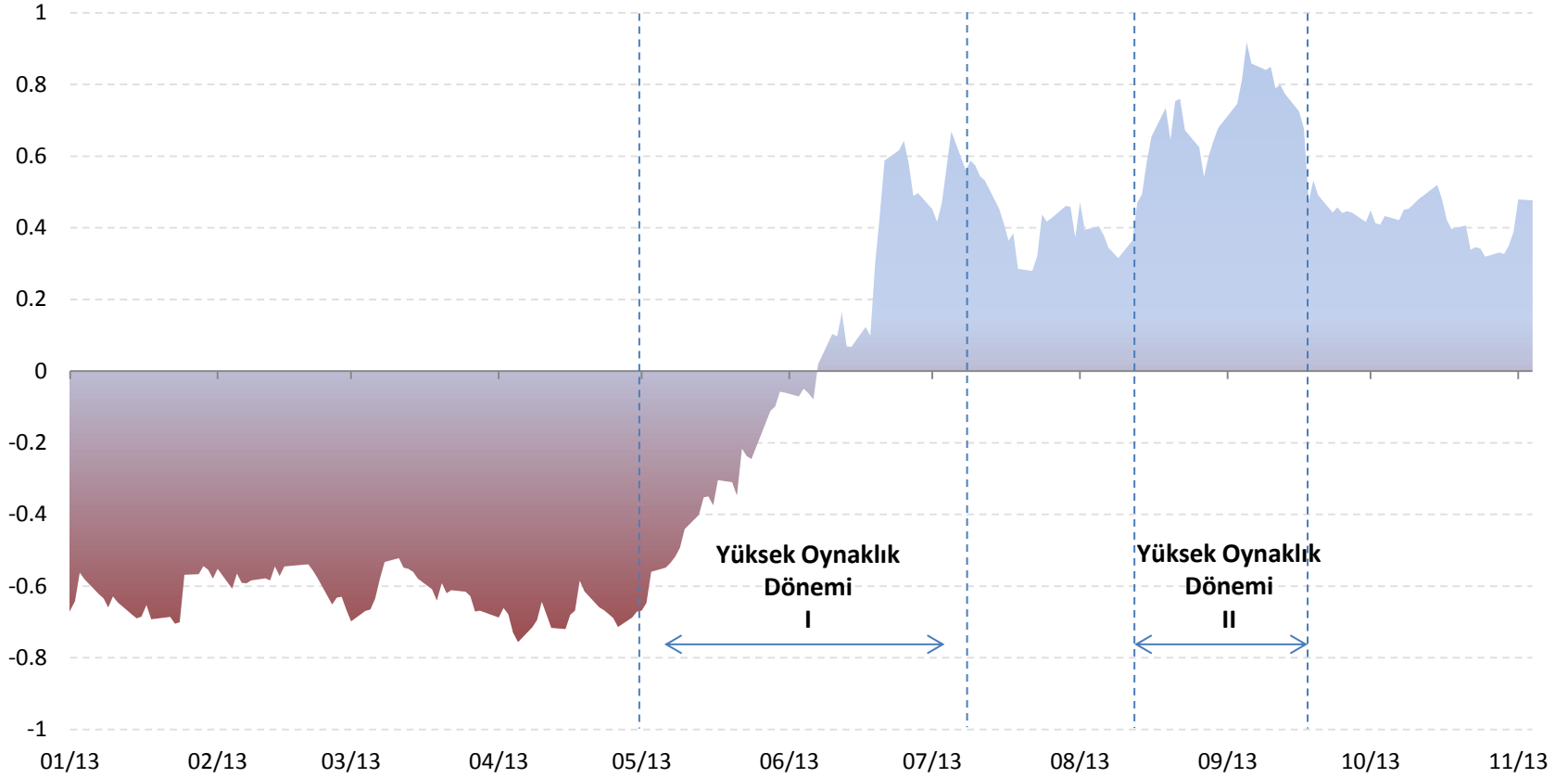

Kaynak: TCMB.

*Toplam bankacılık sektörü (Katılım bankaları dahil, TGA Hariç)

Faiz Oranı (ABD)

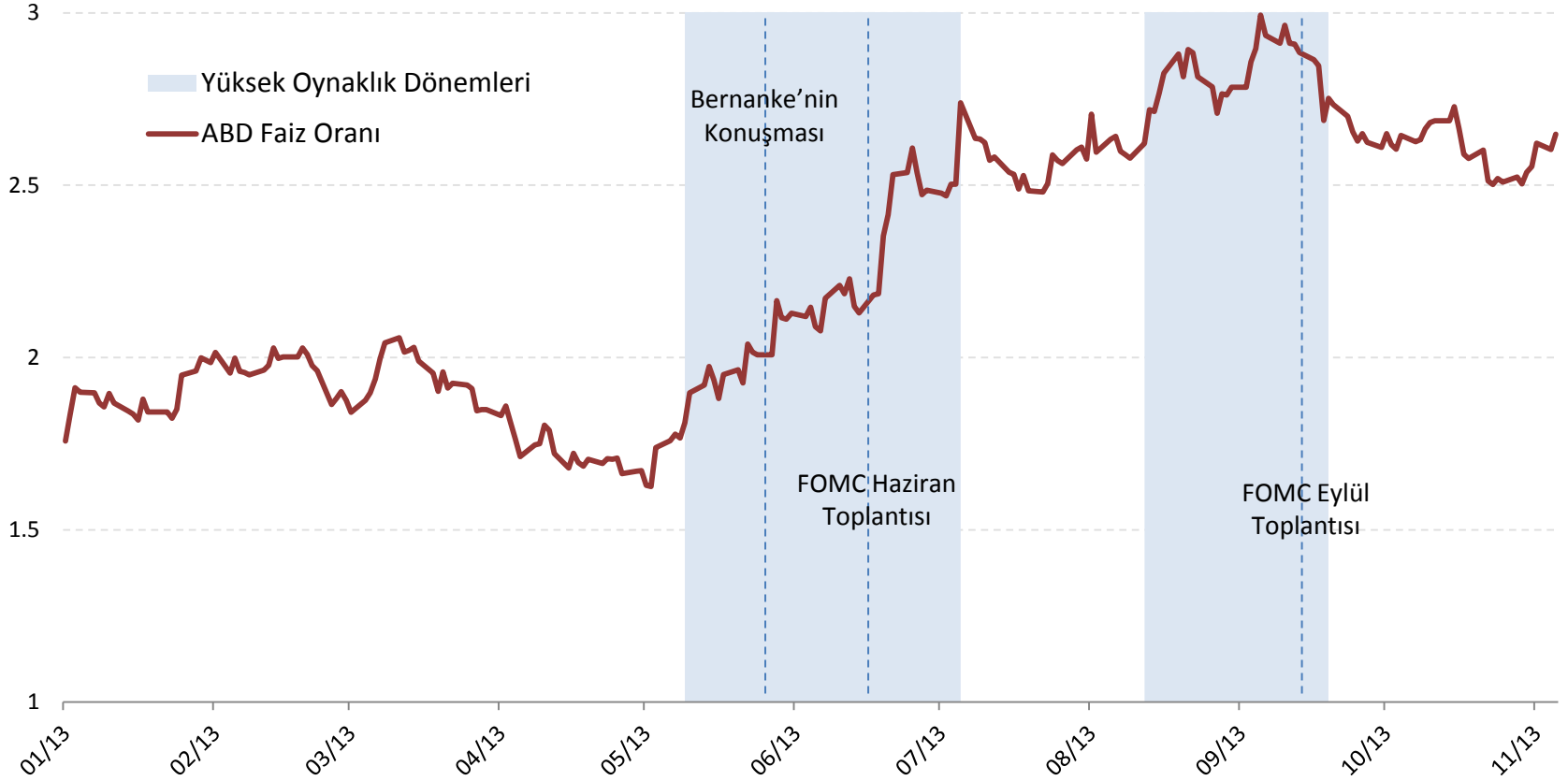
ABD 10 Yıllık Tahvil Reel Faizi (Yüzde)

Kaynak: Bloomberg.

Faiz Oranı (ABD)

ABD 10 Yıllık Tahvil Nominal Faizi (Yüzde)

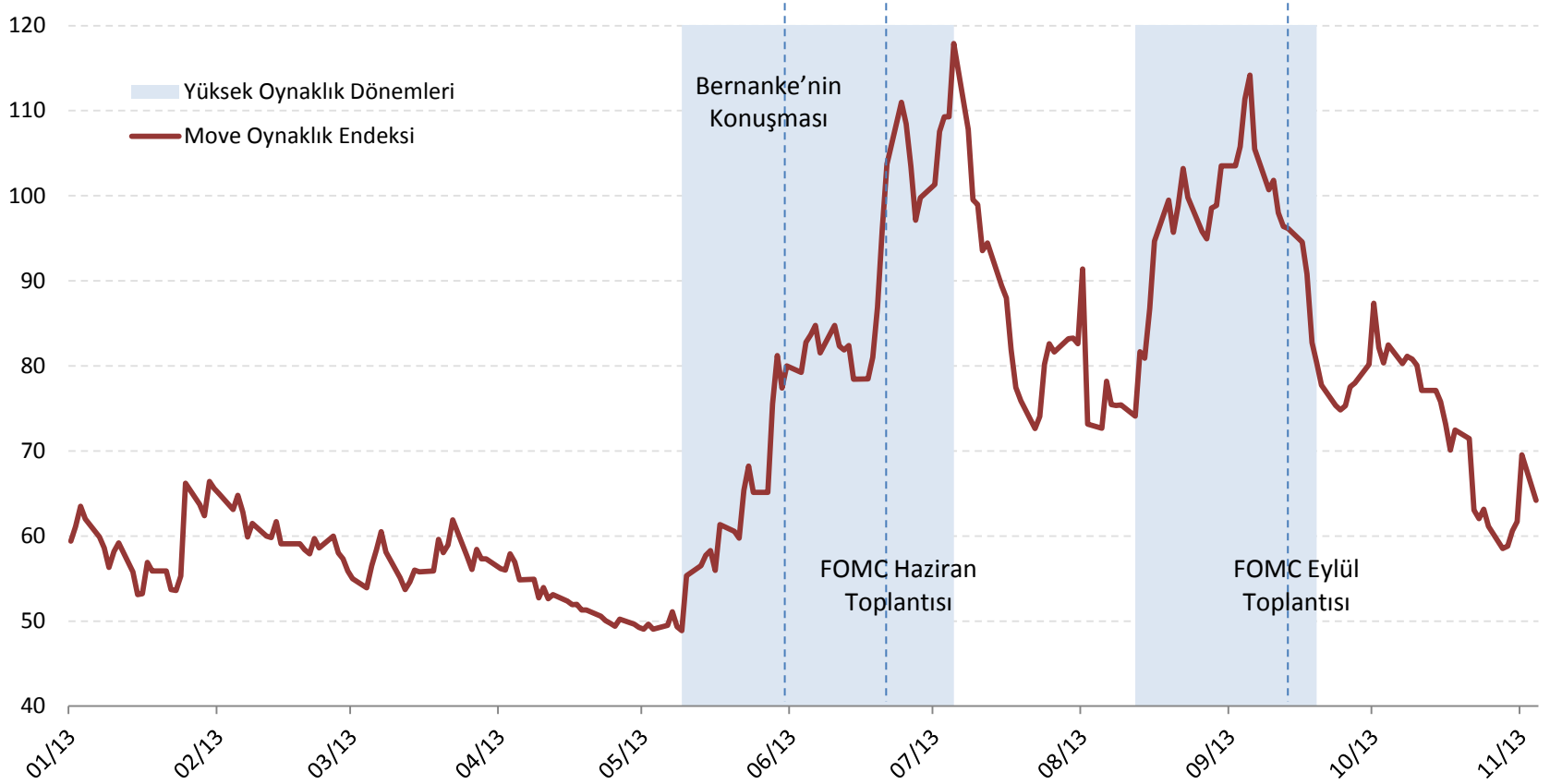
Kaynak: Bloomberg.

Son Veri: 05 Kasım 2013

Faiz Oynaklığı (ABD)

ABD Tahvil Faizi Oynaklık Endeksi

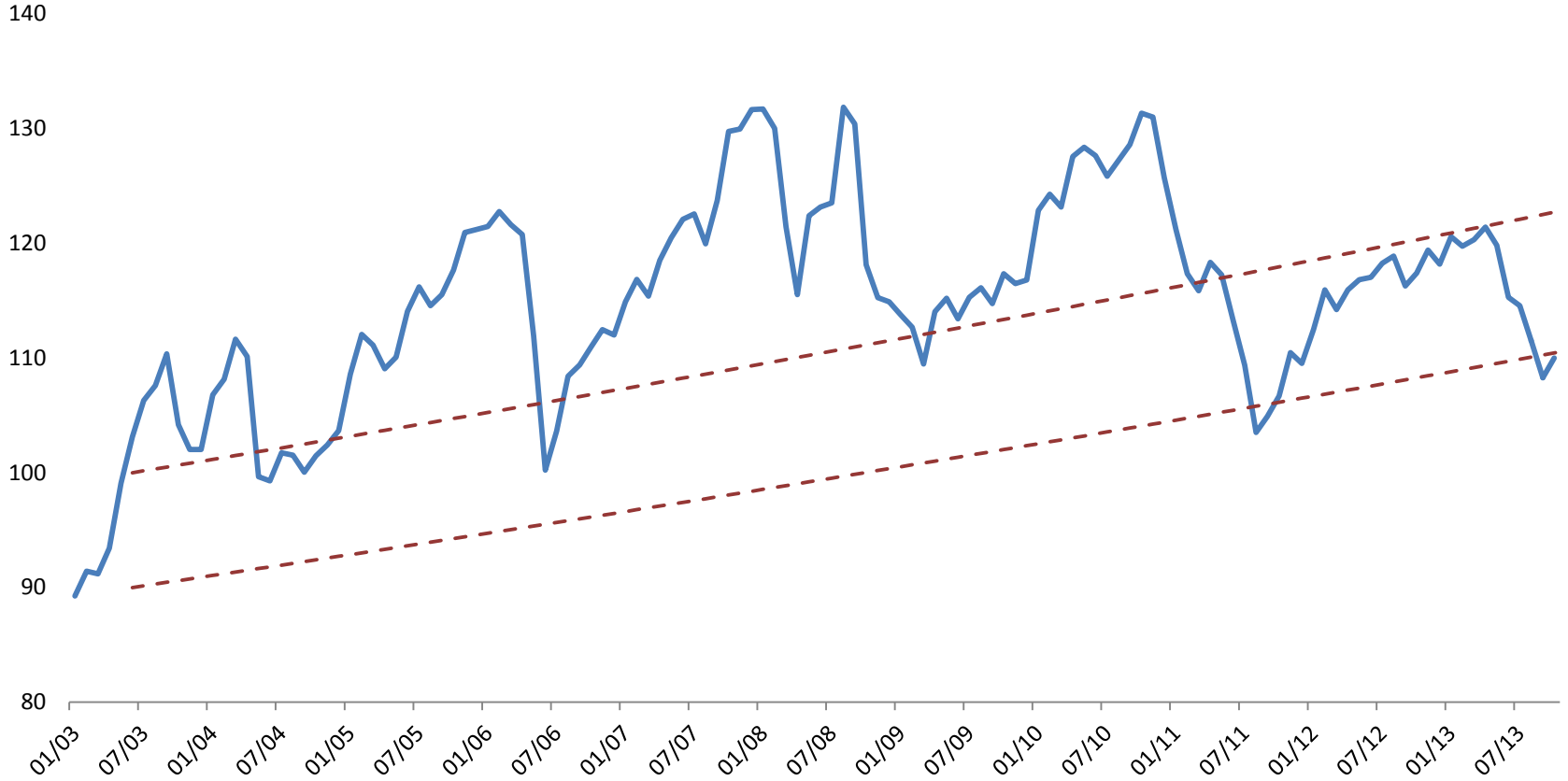

Kaynak: Bloomberg.

Son Veri: 05 Kasım 2013

Reel Döviz Kuru

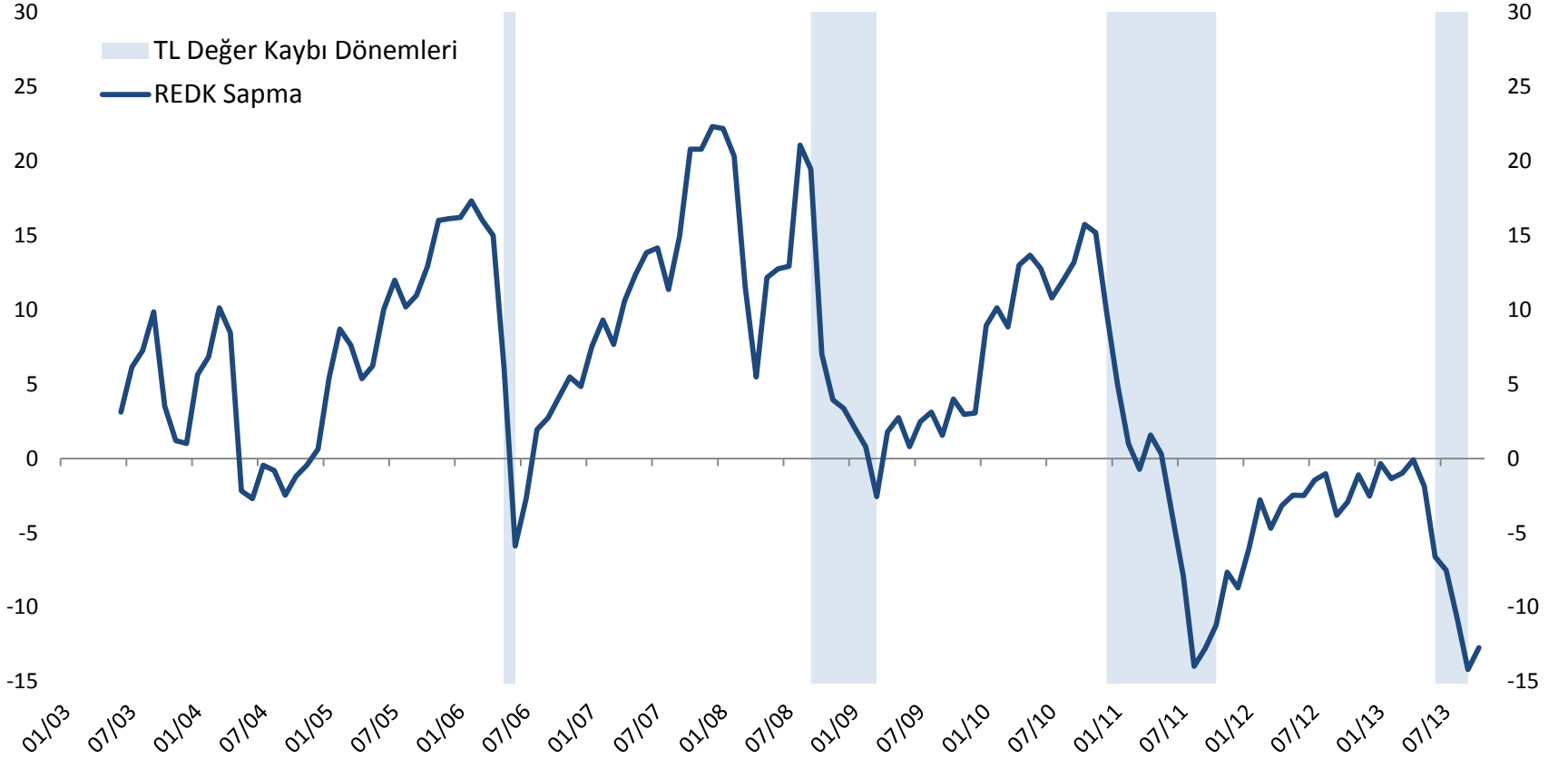
Reel Efektif Döviz Kuru (Baz Yılı: 2003)

Kaynak: TCMB.

Reel Döviz Kuru

Reel Efektif Döviz Kuru* (Yıllık %2 artış eğiliminden sapma)

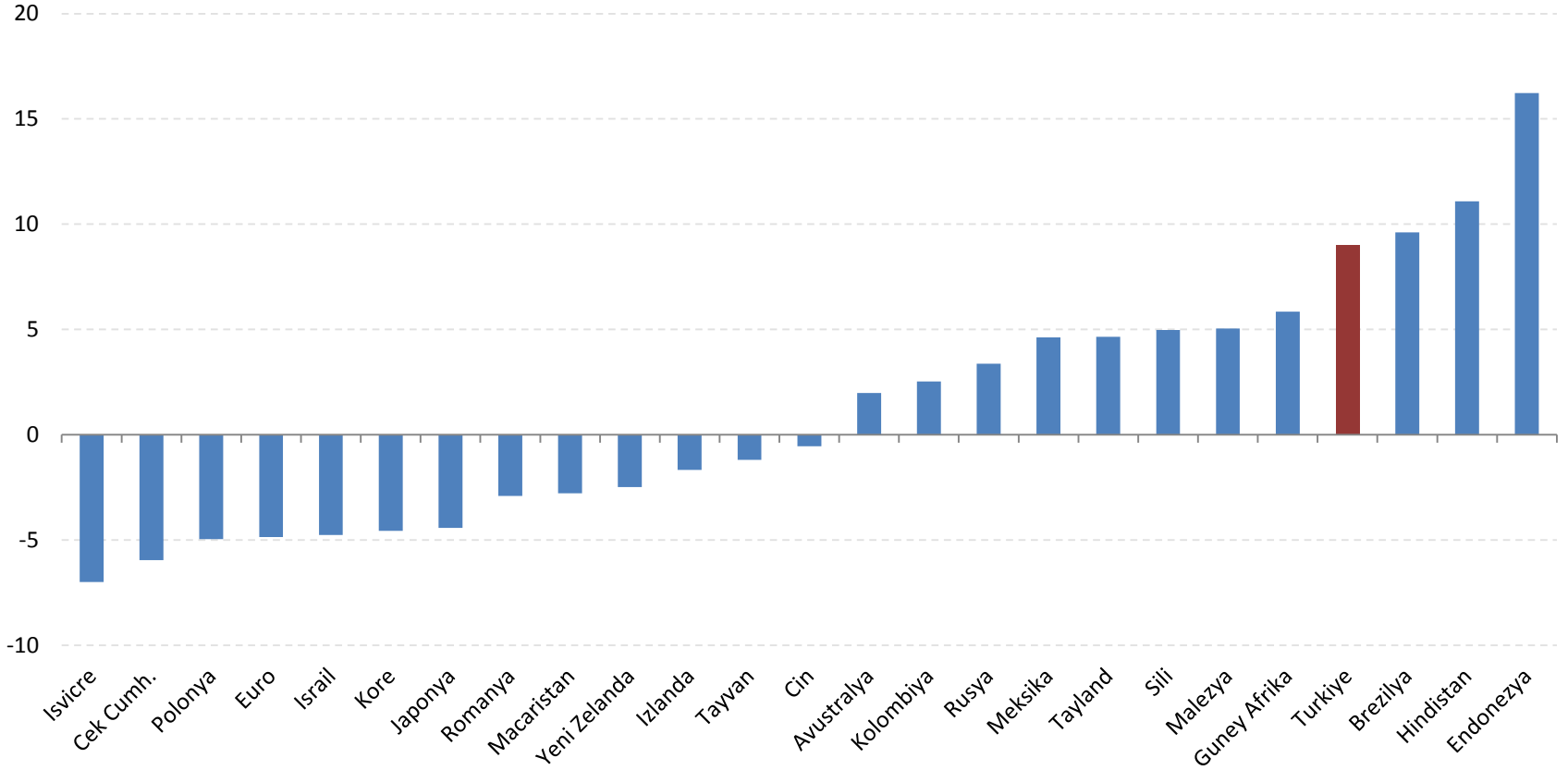

Kaynak: TCMB.

*2003 = 100

Nominal Döviz Kurları

22.05.2013 – 05.11.2013
(Yüzde Değişim)

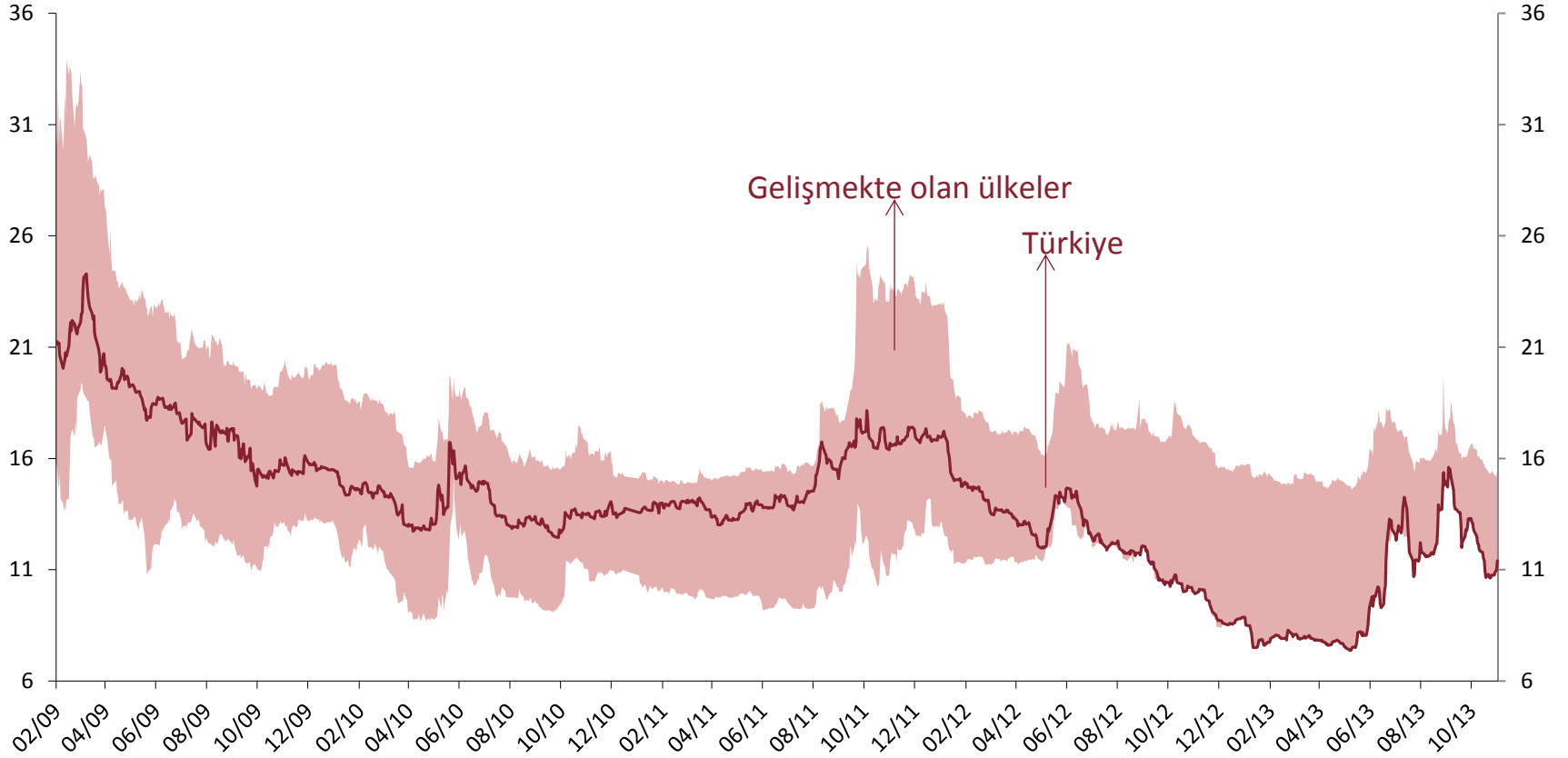

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

*Pozitif değişim ABD Dolarına karşı değer kaybını göstermektedir.

Kur Oynaklığı

Seçilmiş Gelişmekte Olan Ülkeler ve Türkiye’de Kur Oynaklıkları (Yüzde, gelecek 12 ay için ima edilen oynaklık)

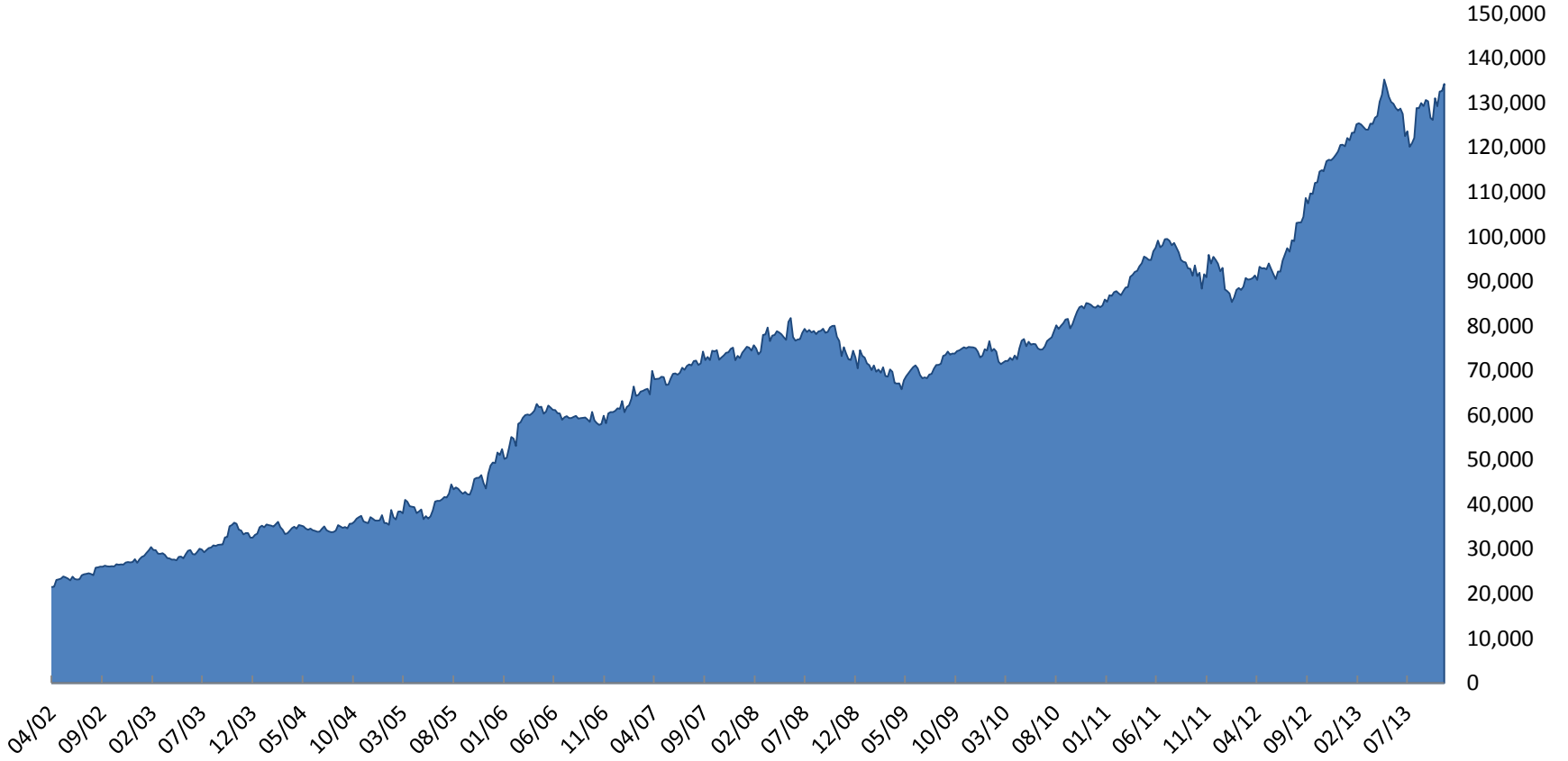
Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Gelişmekte Olan Ülkeler: Brezilya, Güney Afrika, Endonezya, Hindistan ve Türkiye’yi içermektedir.

Son Veri: 01 Kasım 2013

TCMB Döviz Rezervi

TCMB Döviz Rezervi (Altın Dahil, Milyon Dolar)

Kaynak: TCMB.

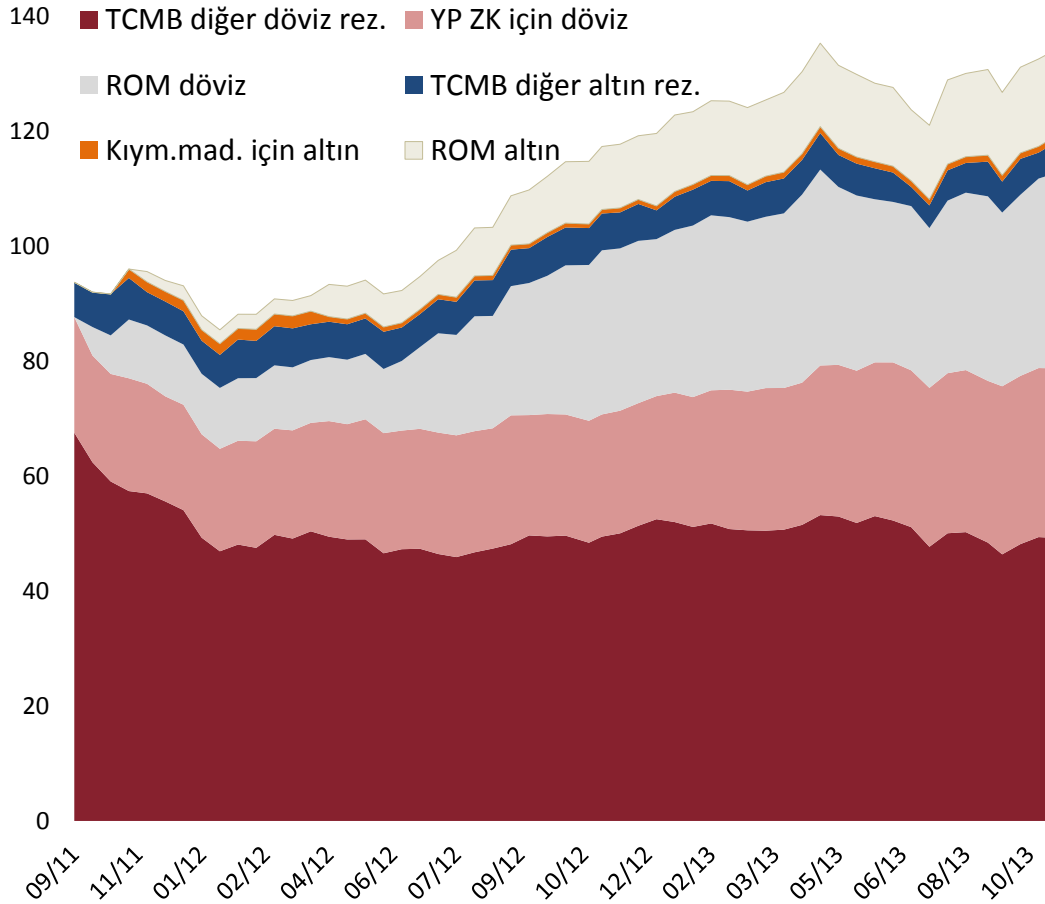
Son veri: 25 Ekim 2013

Döviz Rezervlerini Artıran Unsurlar

1. İhracat Reeskont Kredileri
2. Rezerv Opsiyonu Mekanizması

TCMB Rezervleri

(Milyar Dolar)

Kaynak: TCMB.

	Döviz Satımı (-)	İhracat Reeskont Kredileri (+)
Haziran 2013	1,70	0,83
Temmuz 2013	5,15	0,97
Ağustos 2013	1,95	1,19
Eylül 2013	1,86	1,15
Ekim 2013	0,84	1,07

ROM Döviz	34
YP Zorunlu Karşılıklar	29,5
Toplam	63,5

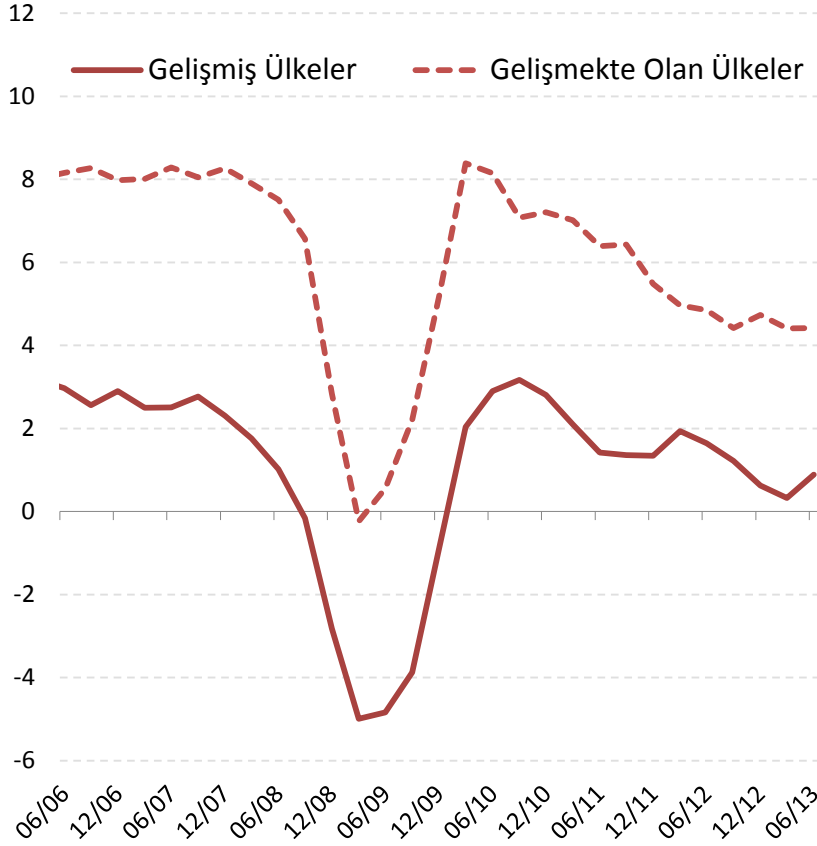
Rezerv verileri için son gözlem 25 Ekim 2013.

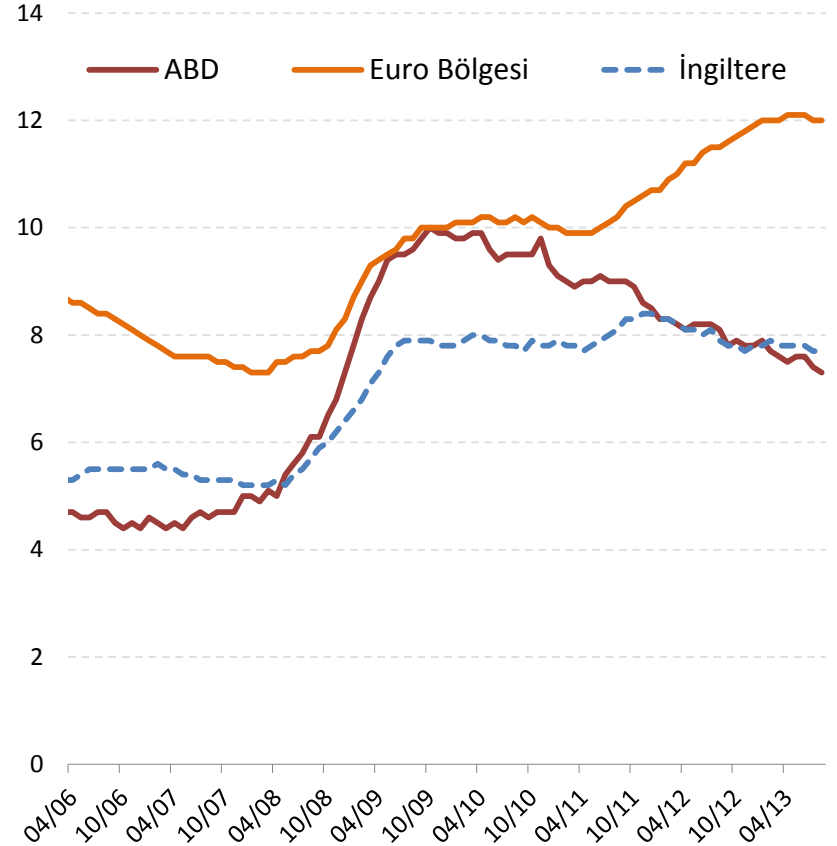
BÜYÜME

Küresel Büyüme ve İstihdam

Toplulaştırılmış Büyüme Oranları* (Yıllık Değişim, Yüzde)

Gelişmiş Ülkelerde İşsizlik Oranları (Yüzde)

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

*Toplulaştırma yapılırken ülkeler GSYİH değerlerine göre ağırlıklandırılmıştır.

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Büyüme Öngörüleri

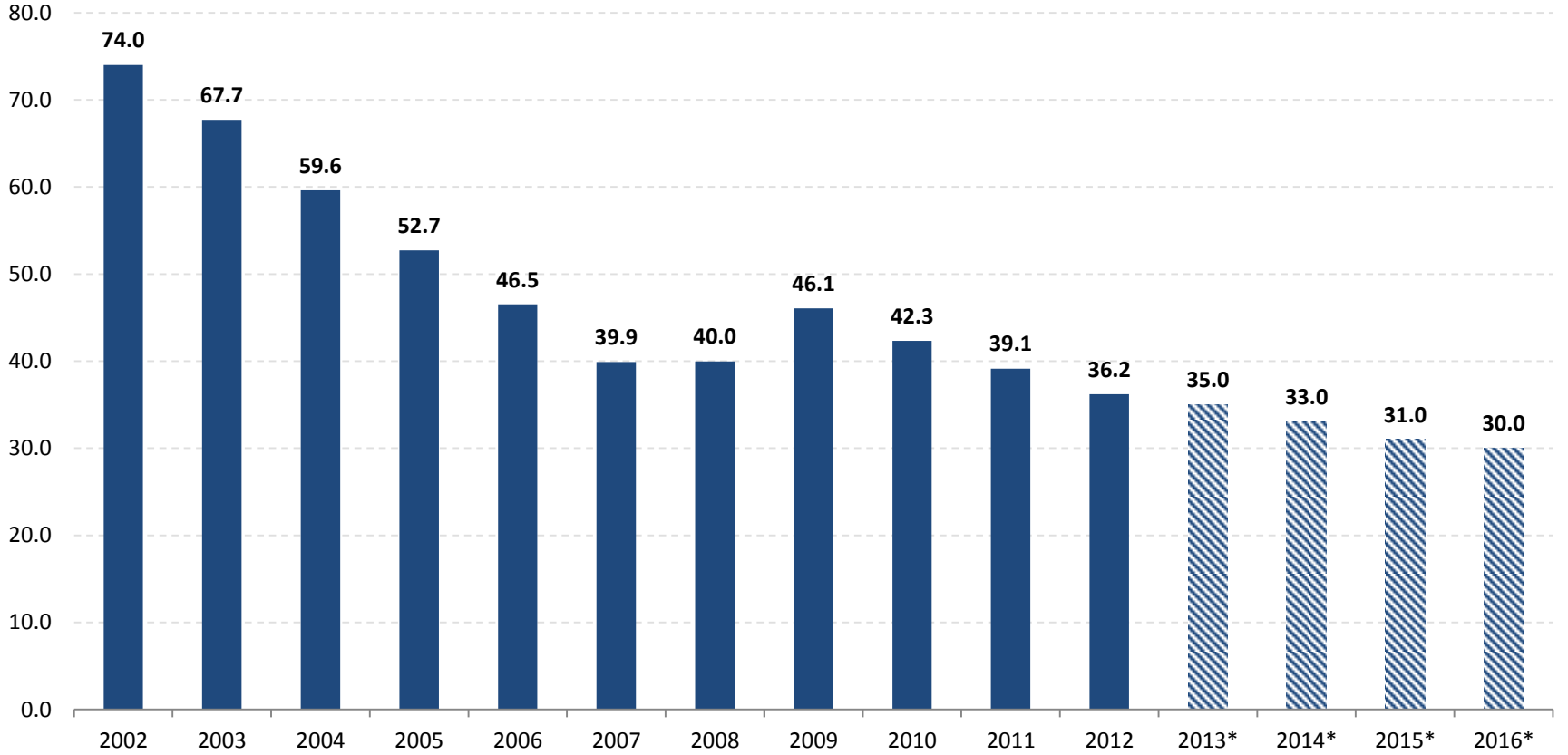
Büyüme Tahminleri

	Aralık 2012 2013	Ekim 2013 2013	2014
Dünya	2.6	2.4	3.1
Gelişmiş Ülkeler			
ABD	1.9	1.6	2.6
Euro Bölgesi	-0.1	-0.3	0.9
Almanya	0.7	0.5	1.7
Fransa	0.1	0.1	0.8
İtalya	-0.9	-1.7	0.5
İspanya	-1.6	-1.3	0.5
İrlanda	1	0.0	1.9
Yunanistan	-4.5	-4.0	-0.6
Portekiz	-2.3	-1.9	0.1
İngiltere	1.1	1.4	2.2
Japonya	0.6	1.9	1.7
Gelişmekte Olan Ülkeler			
Asya-Pasifik	6.6	6.0	6.2
Çin	8.1	7.6	7.4
Hindistan	6.5	4.6	5.7
Latin Amerika	3.5	2.6	3.1
Doğu Avrupa	2.9	2.1	2.9
Türkiye	3.9	3.5	3.9

Kaynak: Consensus Forecasts.

Türkiye: Kamu Borcu

AB Tanımlı Kamu Borç Stoku (GSYH'ye Oran, Yüzde)

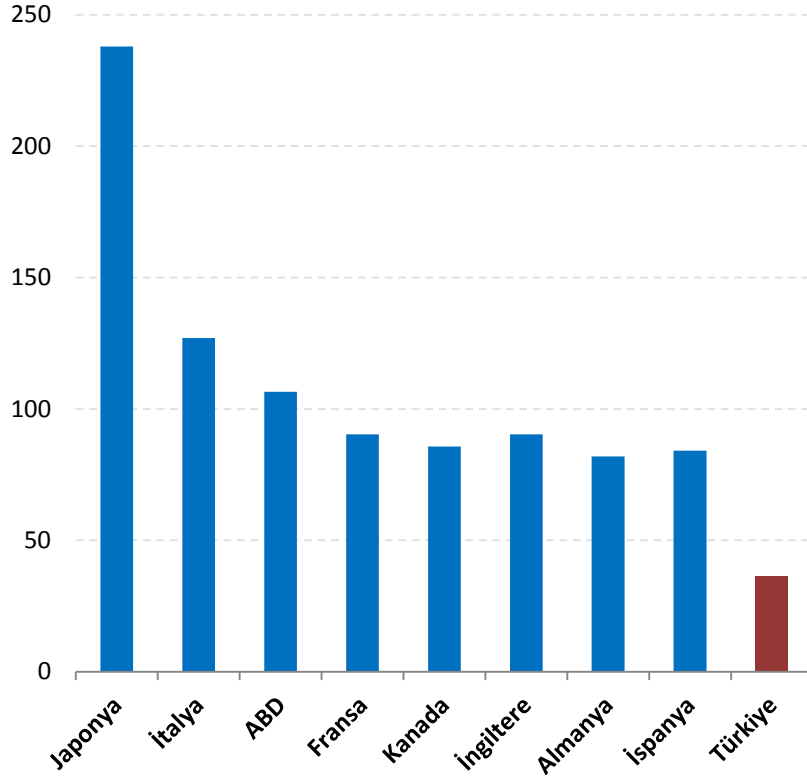

Kaynak: Maliye Bakanlığı, Orta Vadeli Program (2014-2016).

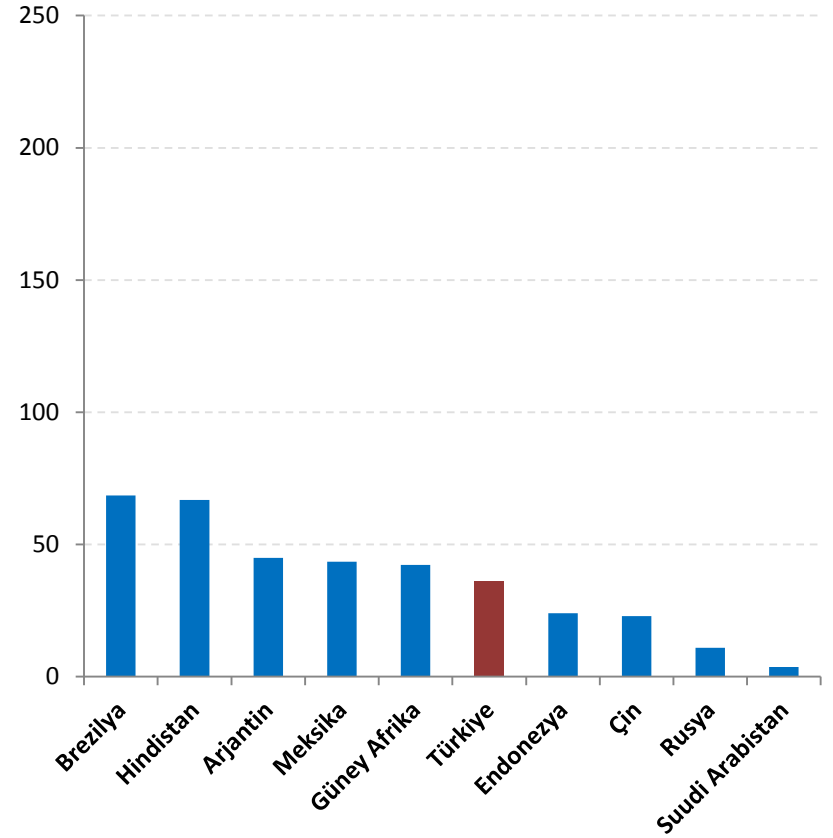
*Orta Vadeli Program (2014-2016) tahminleri

Ülkelerin Kamu Borçları

Gelişmiş Ülkeler ve Türkiye (GSYH'ye Oran, Yüzde, 2012)

Gelişmekte Olan Ülkeler ve Türkiye (GSYH'ye Oran, Yüzde, 2012)

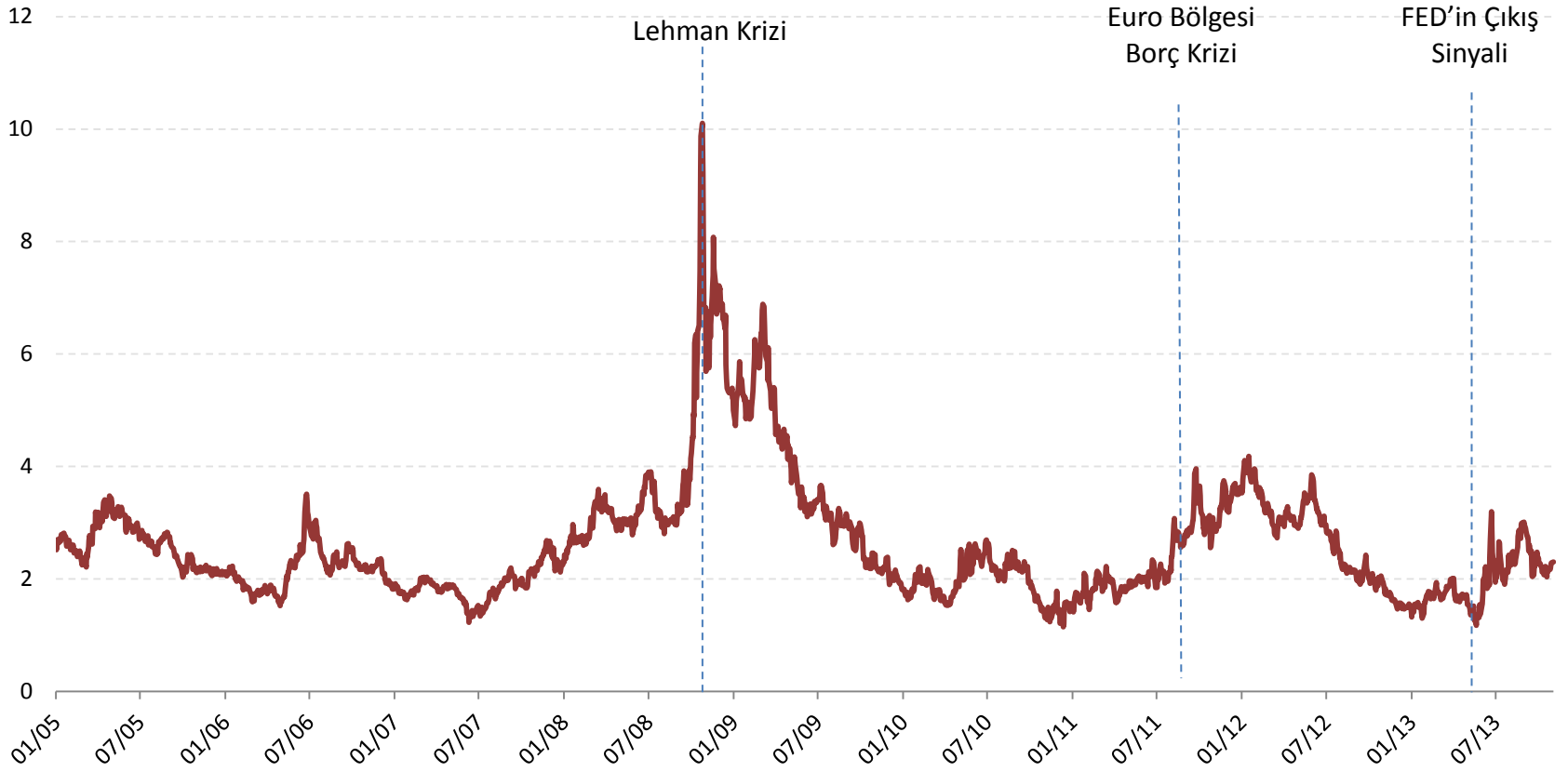

Kaynak: IMF Fiscal Monitor

Kaynak: IMF Fiscal Monitor

Türkiye: Risk Primi

Türkiye-ABD 10 Yıllık Tahvil Faiz Farkları (Yüzde)

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Son Veri: 04 Kasım 2013

Türkiye: Risk Primi

Türkiye 5 Yıllık CDS Fiyatları

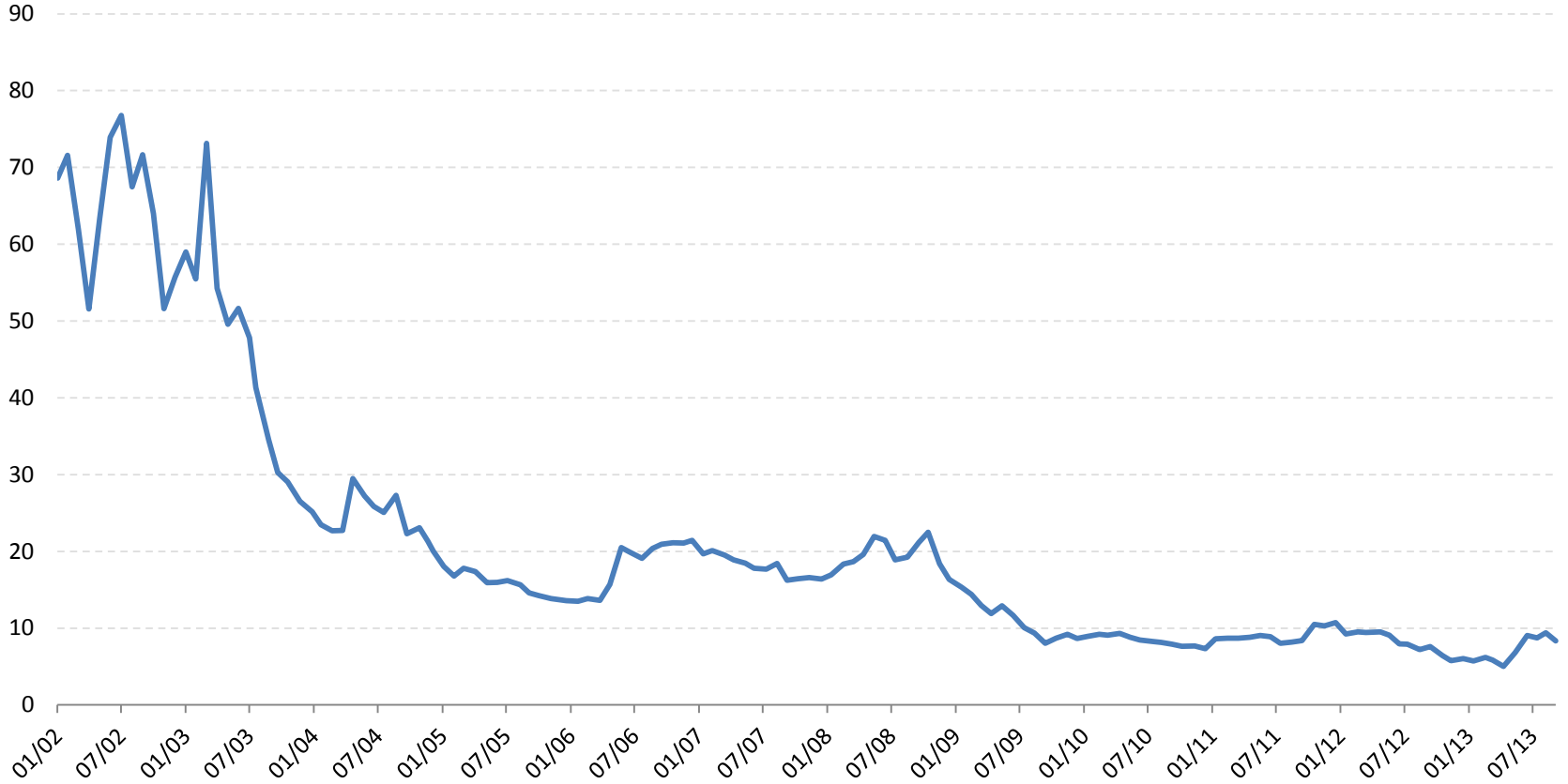

Kaynak: Bloomberg, TCMB.

Son Veri: 01 Kasım 2013

Gösterge Tahvil Faizi

Nominal Bileşik Faiz (Yüzde)

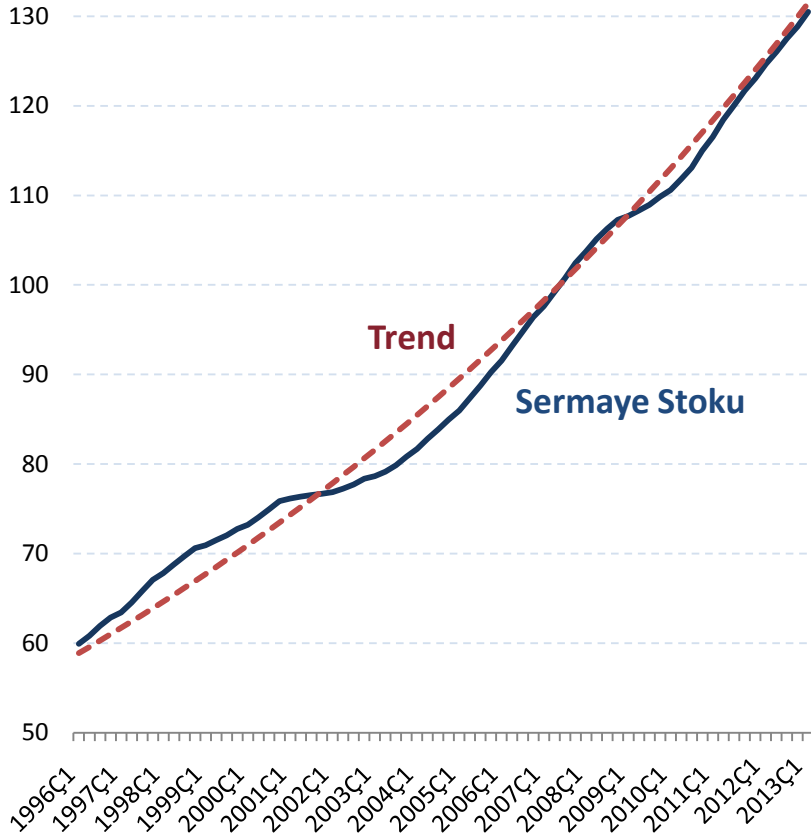

Kaynak: TCMB.

Sermaye

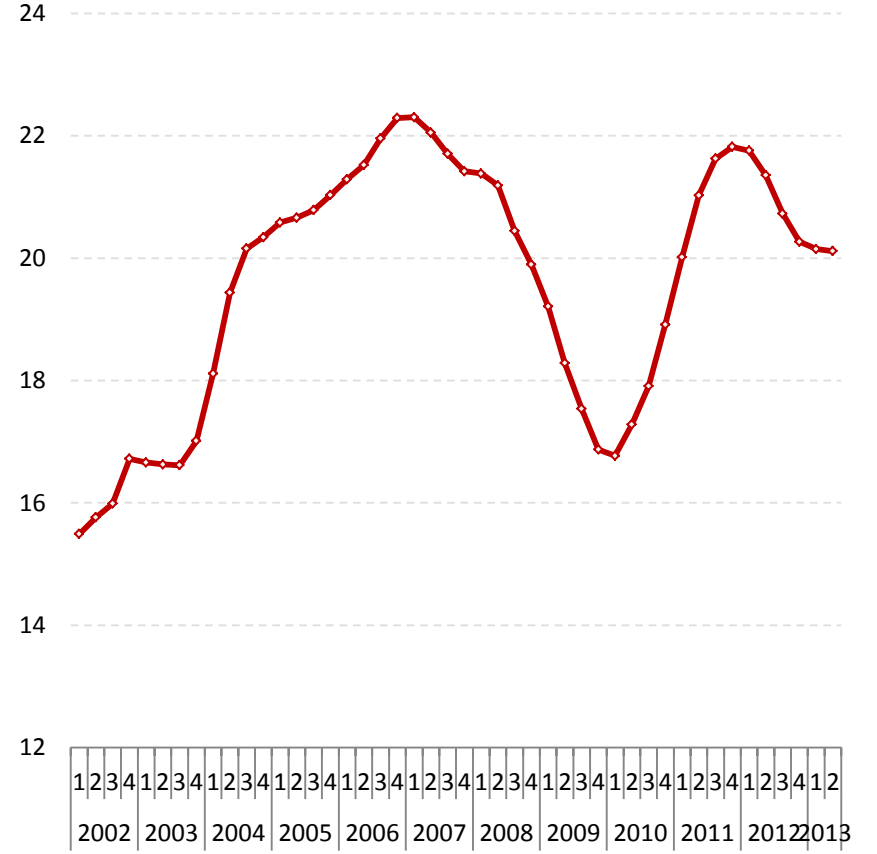
Sermaye Stoku (Sabit Fiyat, 2007=100)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Son veri: 2013 Ç2

Sabit Sermaye Oluşumu* (Yüzde, GSYH'ye Oran, Cari Fiyatlar)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

*Yıllıklandırılmış
Son veri: 2013 Ç2

İstihdam Oranı

İstihdam Oranı* (Yüzde, Mevsimsellikten Arındırılmış, + 15 Yaş)

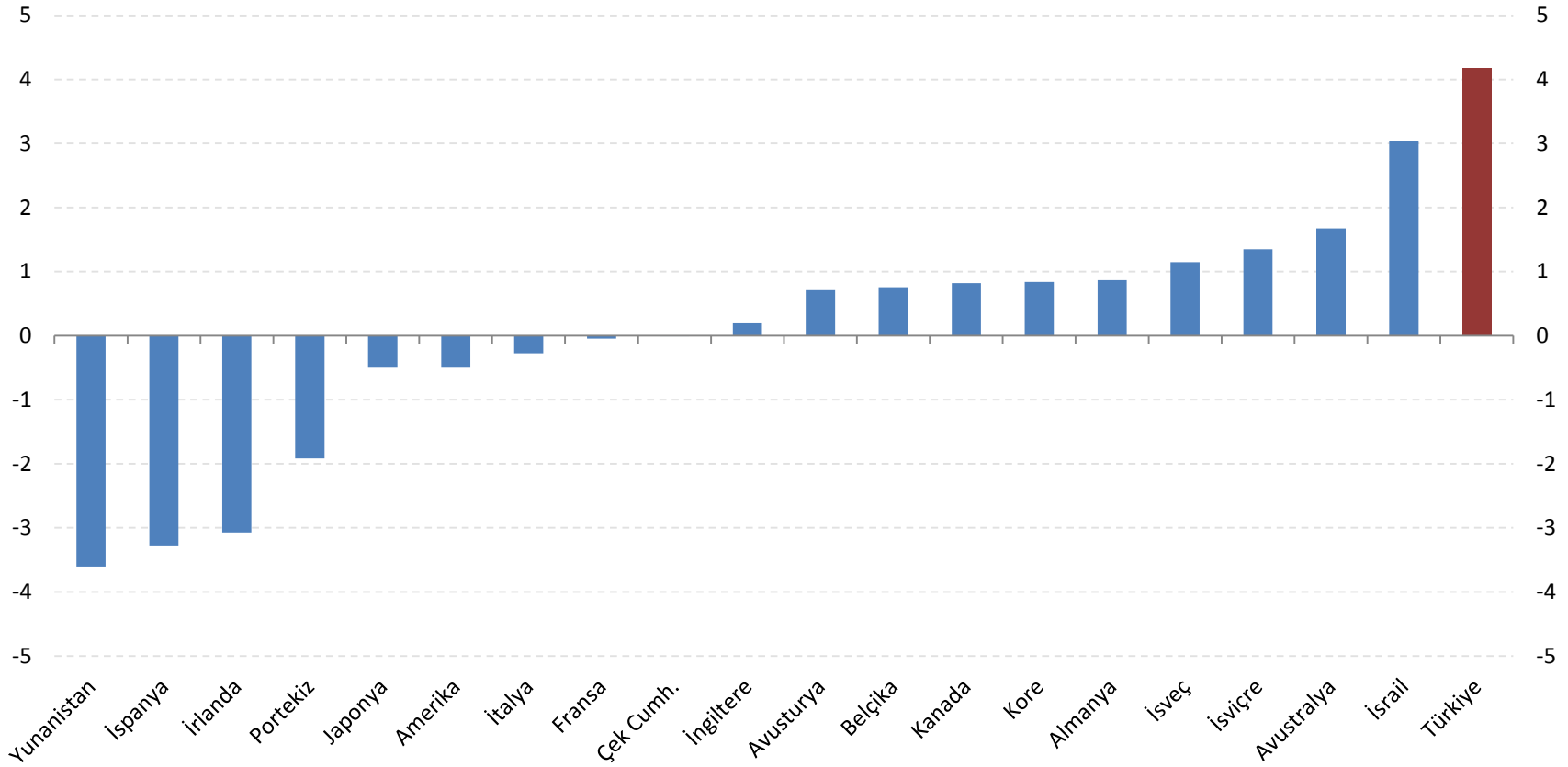
Kaynak: TÜİK, TCMB

*Toplam çalışanların 15 yaş üzeri toplam nüfusa oranı.

Son veri: Temmuz 2013

İstihdam Artış Hızları

Yıllık Ortalama İstihdam Artışı* (Yüzde Büyüme, 2007-2012)

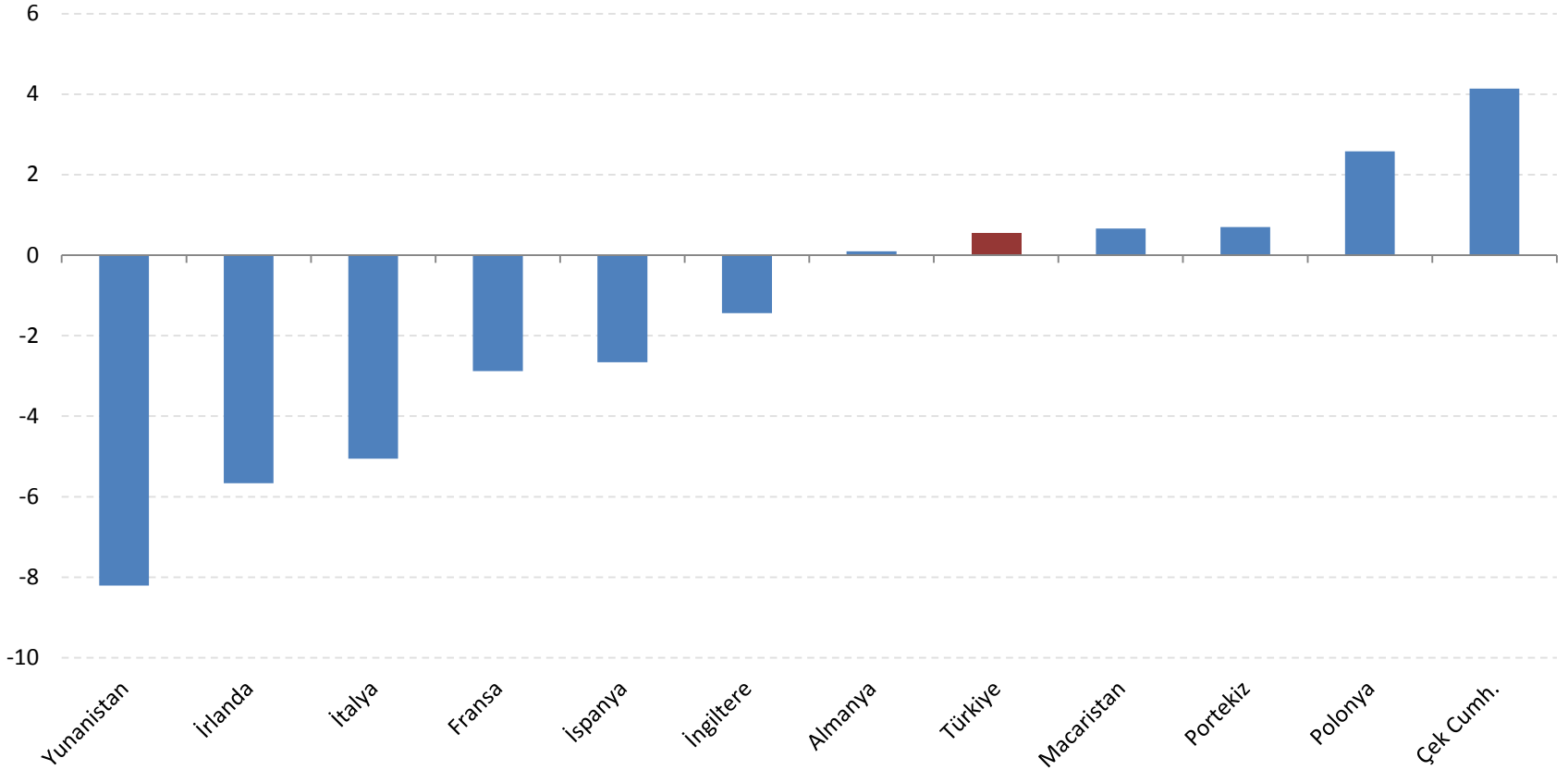

Kaynak: IMF WEO, TÜİK.

*Doğal logaritma farkları

Sanayi Üretimi

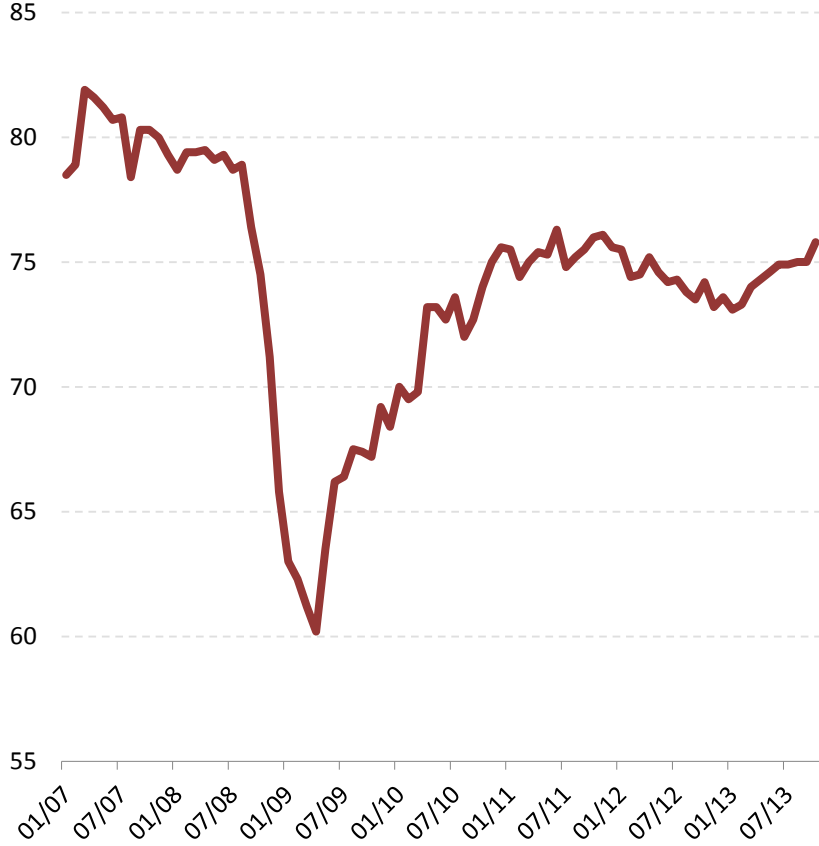
Ağustos İtibariyle Yıllık Değişim (Takvim Etkisinden Arındırılmış, Yüzde)

Kaynak: Bloomberg, EuroStat, TÜİK.

Öncü Göstergeler

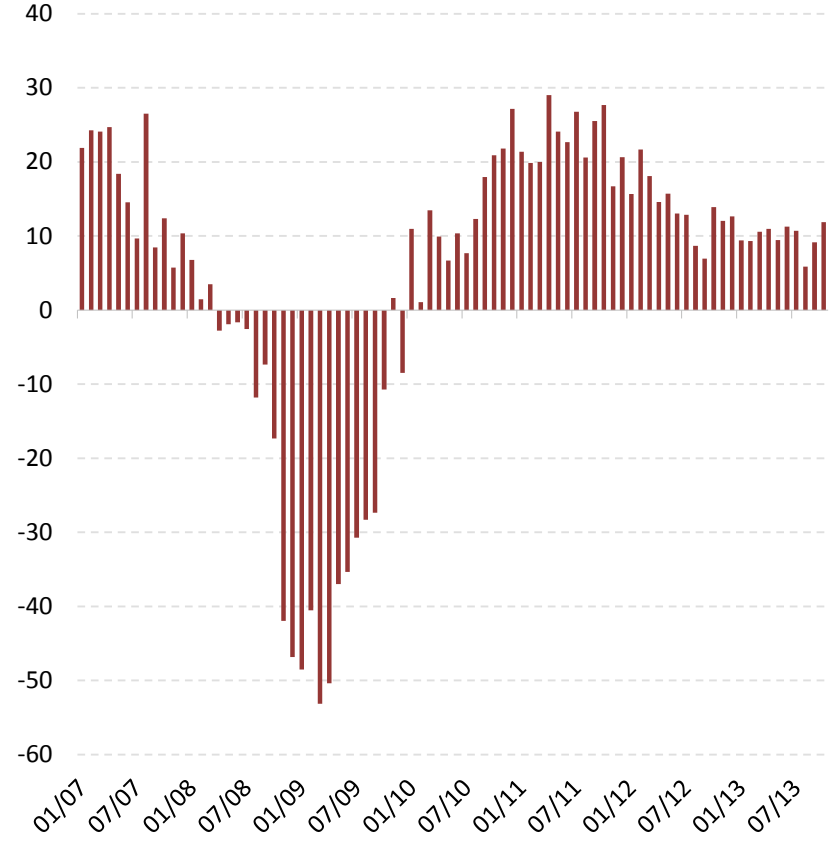
Kapasite Kullanım Oranı (Mevsimsellikten Arındırılmış, Yüzde)

Kaynak: TCMB.

Son veri: Ekim 2013

Yatırım Harcaması Beklentisi* (Mevsimsellikten Arındırılmış)

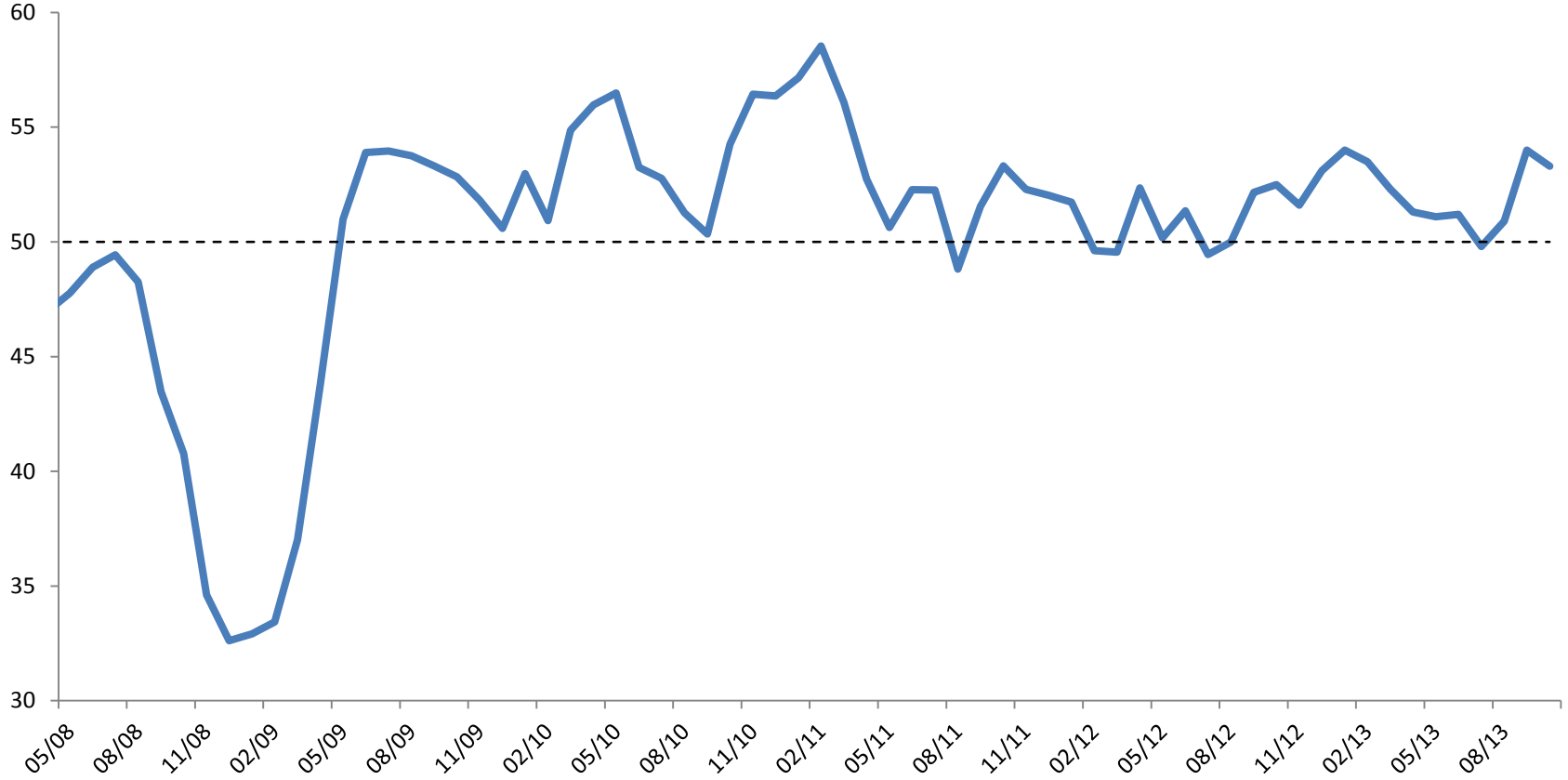

Kaynak: TCMB.

*İktisadi Yönelim Anketi Soru 23: Geçmiş on iki aya kıyasla gelecek on iki ayda sabit sermaye yatırım harcaması beklentiniz.

Öncü Göstergeler

Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) (Mevsimsellikten Arındırılmış, Aylık)

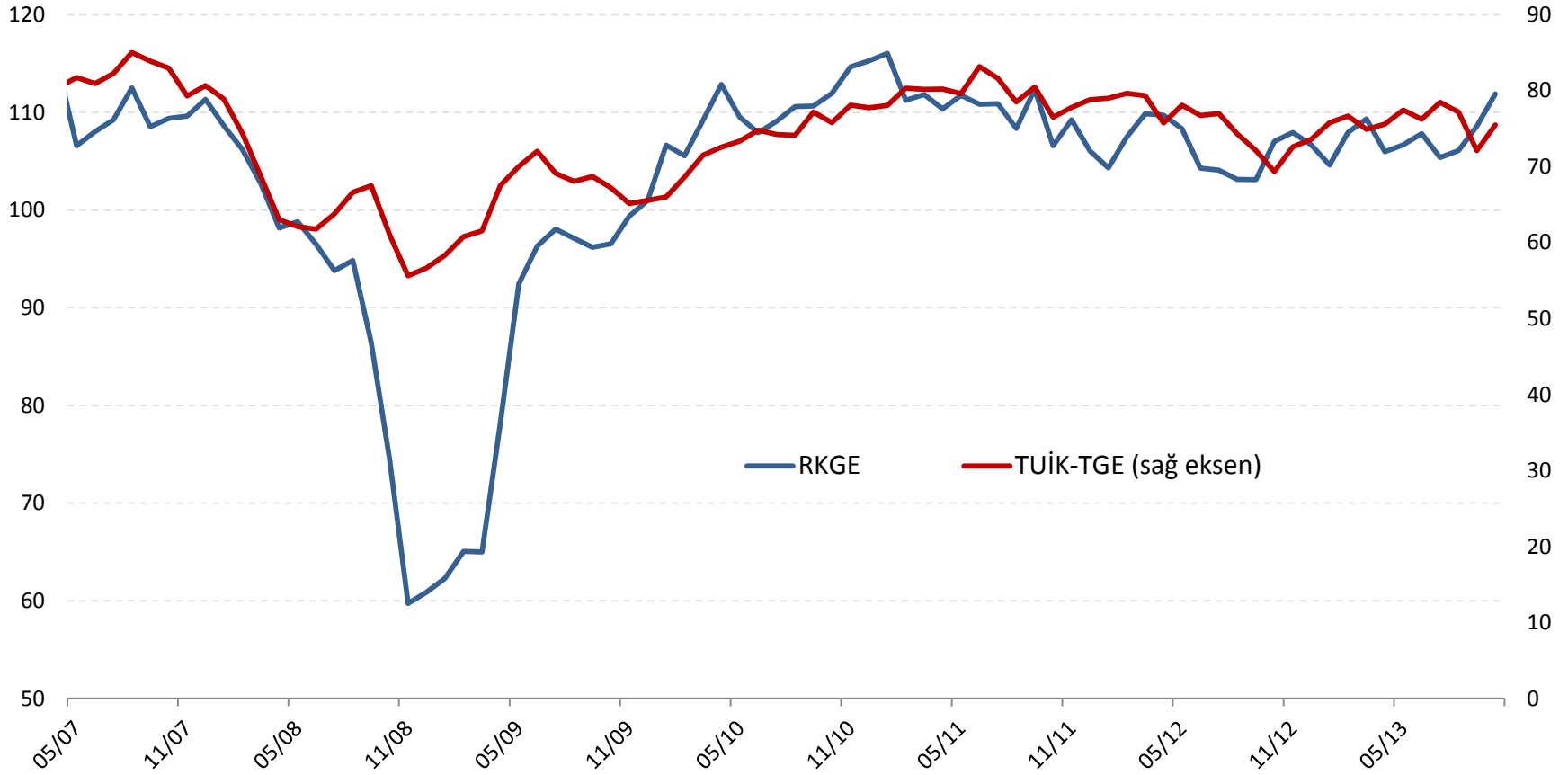

Kaynak: TÜİK, MARKIT, TCMB.

Son veri: Ekim 2013

Öncü Göstergeler

Reel Kesim ve Tüketici Güven Endeksleri

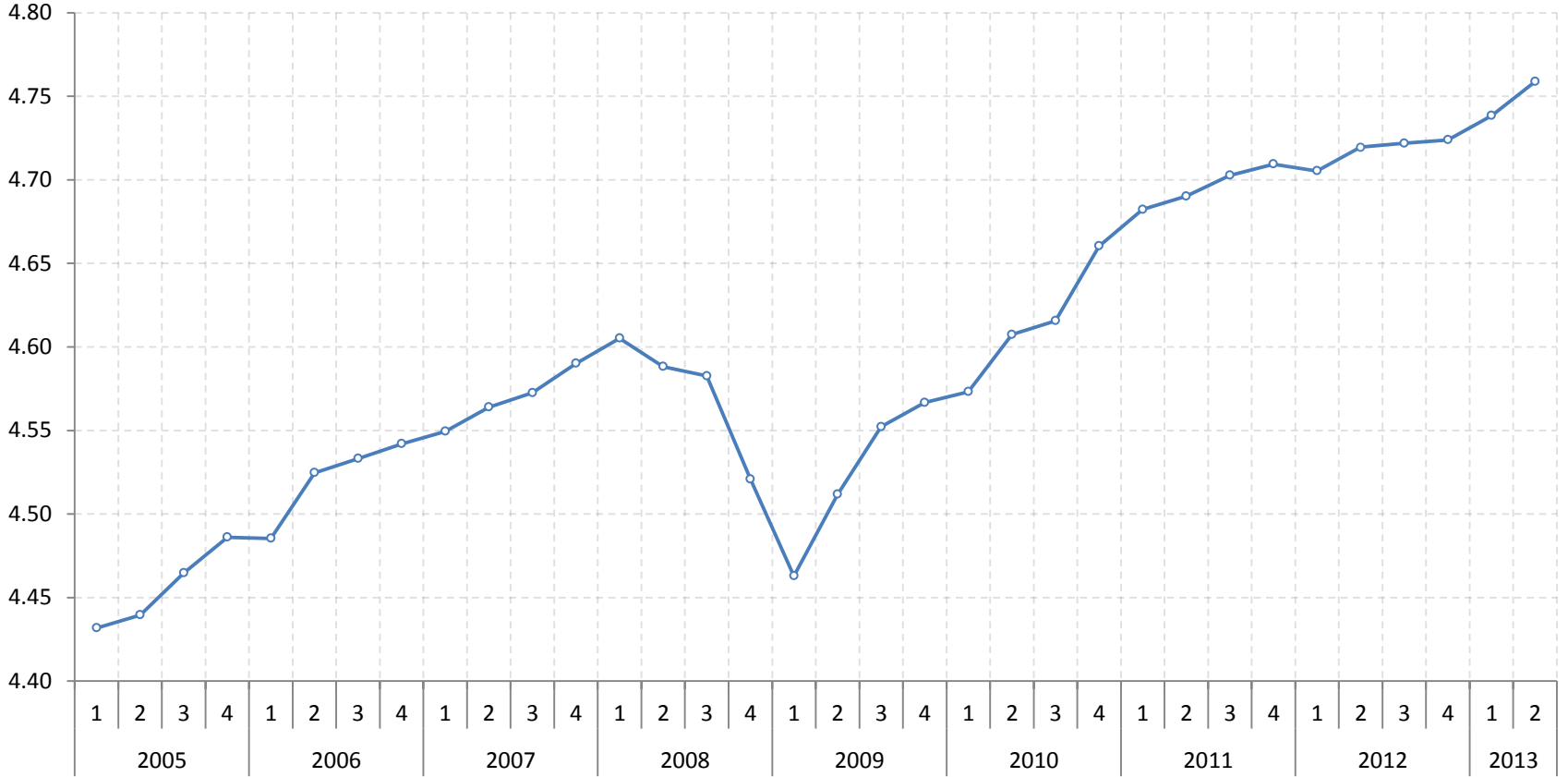

Kaynak: TCMB.

Son veri: Ekim 2013

Büyüme

GSYH (Mevsimsellikten Arındırılmış)

Kaynak: TÜİK, TCMB.

Genel Deęerlendirme

- Merkez Bankası enflasyon görünümü orta vadeli hedeflerle uyumlu olana kadar para politikasındaki temkinli duruşunu koruyacaktır.
- Yurt içi nihai talep ve ihracat ılımlı büyüme eğilimlerini korumaktadır.
- Altın ticareti hariç tutulduğunda cari işlemler açığındaki kademeli iyileşme eğiliminin 2014 yılında da süreceği tahmin edilmektedir.
- Merkez Bankası fiyat istikrarını etkileyen gelişmeleri yakından takip ederek gereken tedbirleri almaya devam edecektir.

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI**

EKONOMİK GÖRÜNÜM

**Erdem Başçı
Başkan**

**06 Kasım 2013
İstanbul Sanayi Odası**